

Głód, bezrobocie i choroby

nękają polski świat pracy — Smutna prawda w oświetleniu posta Tomaszkiwicza, referenta budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej

Komisja budżetowa Sejmu przystąpiła wczoraj do rozpatrzenia budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej.

Budżet ten wywołuje zawsze duże zainteresowanie, gdyż nie mał całe życie społeczne skupia się w tym resorcie, a są to sprawy bardzo ważne i istotne. Mówi się więc zarówno o ogólnym położeniu robotników i pracowników jak i o inspekcji pracy, o zagadnieniu bezrobocia i sposobach jego zwalczania, wreszcie cała dziedzina zdrowotności publicznej skupia się w rękach ministra Opieki Społecznej.

O znaczeniu polityki społecznej dla Państwa, dla obronności kraju mówił bardzo obszernie referent budżetu pos. Tomaszkiwicz. Z naciskiem podkreślił, że Polska, znajdującą się na rubieży dwóch kultur, musi wytworzyć swoje własne oblicze.

Dla przebudowy ustroju społecznego nie możemy użyć ani recept zagranicznych, ani nierealnego ideału międzynarodowego braterstwa i solidarności, ani faszyzmu lub rasizmu.

Polska musi budować swą siłę tylko na podstawie zasad rodzimych, a więc polskich.

Mówca wskazuje, że Konstytucja nasza tworzy z Polski państwo społeczne. Zwycięstwo jednakże idei społecznej napotyka na trudności. W Polsce rozpowszechniły się bowiem: wygoda, pasożytnictwo, polowanie na pasy.

Ta grupa ludzi czuje się dobrze i lekceważy sobie miliony rze i którzy ciężką pracą codzienną stwarzają dobro kulturalne i społeczne.

Przechodząc do omówienia położenia klasy pracującej w Polsce i warunków jej życia,

pos. Tomaszkiwicz zaznacza, że w okresie najlepszej koniunktury w budżecie robotniczym na żywność i mieszkanie przeznaczano przeciętnie 88%, podczas gdy w Niemczech 72%.

Niedożywianie jest zasadą. Nawet w najlepszych czasach robotnik nasz uzyskiwał ze swego pożywienia przeciętnie 2.379 kaloryj ciepłych, podczas gdy odpowiednie wyżywienie wymaga co najmniej 3.000 kaloryj, a

przy większych wysiłkach fizycznych 4.800 kaloryj.

Oczywiście obecny stosunek przedstawia się znacznie gorzej. I tak n. p. spożycie soli obniżyło się z 10 kg. na 8, a cukru z 12 na 9 kg. na głowę.

Ludność najemna w Polsce stanowi 3 mil. 451 tysięcy osób, w tym 697 tys. pracowników umysłowych. Razem z rodzinami ludność najemna wynosi 10.518.000 osób. Sifa nabywcza

tej ludności jest jednakże bardzo mała.

Mówca wskazuje, że zaledwie 548.000 osób opłaca podatek dochodowy od zarobków powyżej 1.500 zł. rocznie, a z grupy tej zaledwie mały odsetek posiada zarobki odpowiadające poziomowi europejskiemu.

Przechodząc do stanu zatrudnienia, pos. Tomaszkiwicz stwierdza, że wzrost, jaki nastą

pił w roku ubiegłym, jest niestety nie wystarczający. Stosunek trudnienia w górnictwie i hutnictwie podniósł się ze 130 tys. w roku 1936 do 154 tys. w roku 1937, w przemyśle przetwórczym zaś z 530 tys. do 645 tys.

Jest to wzrost bardzo niewielki, jeśli się zważy, iż istnieje u nas duża armia bezrobotnych oraz przyrost naturalny miast i wsi.

(Dokończenie na str. 2-ej)

Min. Bonnet tworzy nowy rząd

Kryzys gabinetowy we Francji przeciągnie się do niedzieli

PARYŻ. Wczorajszy pracowity dzień prezydenta Lebrun został zakończony powierzeniem misji utworzenia nowego rządu p. Bonnet.

Min. Bonnet misję tworzenia nowego gabinetu w zasadzie przyjął, zastrzegając sobie jedynie udzielenie odpowiedzi później aby w międzyczasie przeprowadzić niezbędne rozmowy.

To też w kołach parlamentarnych spodziewają się, że nowy rząd ukonstytuować się może najprędzej dopiero w niedzielę.

PARYŻ. Min. Bonnet prowadził w ciągu dnia wczorajszego zapowiedziane rozmowy z przewodcami poszczególnych stronnictw, w czasie których wyjaśnił szanse sformowania przez siebie gabinetu.

Gabinet ten, jaki zarysowuje się na podstawie dotychczasowych informacji, miałby być próbą gabinetu radykalnego, z ewentualnym udziałem grupy nowego centrum, to zn. grupy

p. Flandin i Reynaud bez udziału ale z poparciem socjalistów i z całkowitym pozostawieniem poza nawiasem komunistów.

W ciągu wieczora piątkowego wszystkie coprawda grupy dotychczasowej większości rządu w oficjalnych deklaracjach oświadczyły, że zamierzają pozostać wiernie koncepcji Frontu Ludowego, tym nie mniej socjaliści oświadczyli wyraźnie, że nie chcą drugiego wydania gabinetu Chautemps, to zn. gabinetu „Frontu Ludowego” pod kierownictwem radykalnym, lecz domagają się powrotu do pierwszego gabinetu „Frontu Ludowego”, t.j. gabinetu pod ich kierownictwem.

Radykali ze swej strony nie chcą wyraźnie gabinetu Bluma Nr. 2 i pragną, aby nowy rząd był raczej drugim wydaniem gabinetu Chautemps.

I radykali i socjaliści zdradza ją mało tendencji do przyjęcia żądań komunistów, to zn. do utworzenia gabinetu, w którego skład wchodziłoby przedstawicie

le wszystkich grup „Frontu Ludowego” z komunistami włącznie. Ze względu na tendencję, panującą wśród radykałów i socjalistów, wątpliwe jest zatem dojdzie do skutku takiego gabinetu, którego prezesem byłby desygnowany obecnie przewodniczący Izby Deputowanych Herriot, cieszący się dużymi sympatiami komunistów.

Gabinet ten o tyle mniej ma szans na powstanie, gdyż naczelnym zagadnieniem i naczelnymi trudnościami obecnie są kwestie finansowe, na które wszelki czynniejszy udział komunistów w rządzie miałby fatalny wpływ. Należsze szanse ma zatem gabinet czysto radykalny z ewentualnym udziałem grupy t. zw. Socjalistycznej Unii Republikańskiej Paul Boncoura i ewentualnym udziałem Flandin czy Reynaud, który to gabinet miałby poparcie socjalistów bez ich udziału.

Jest to zatem koncepcja min. Bonnet, który — jak oczekują w kołach parlamentarnych —

ma największe szanse powodzenia, jednakże bez p. Bonnet jako szefu rządu.

W kołach parlamentarnych uważają za możliwe, że na tej koncepcji się skończy, z tym, że min. Bonnet obejmie ponownie tekę finansów, lecz uważają za wykluczone, aby Bonnet mógł ten gabinet sformować, sam stojąc na jego czele wobec ostrych sprzeciwów, jakie gabinet taki wywołałby wśród socjalistów.

Spodziewają się zatem rezygnacji min. Bonnet i objęcia jego misji przez jednego z wybitniejszych przewodców radykalnych. Na pierwszym miejscu przy tym wymieniane jest nazwisko ministra stanu sen. Alberta Sarraut.

Napad na ambulans pocztowy

Wielkie wrażenie w okolicach Nowego Sącza wywołał napad bandycki na ambulans pocztowy dokonany w biały dzień na uczęszczanej szosie, łączącej Rożnow z Nowym Sączem.

Gdy ambulans pocztowy, powożony przez woźnicę Jana Kurzawę, wracał z Rożnowa do Nowego Sącza ze znaczną ilością pieniędzy i znalazł się w pobliżu Zbyszyc, z ukrycia na zakręcie wypadło 5 zamaskowanych mężczyzn, którzy grożąc woźnicy użyciem przemocy, żądali wydania pieniędzy. Kurzawa nie zważając na groźby bandytów podciął konie i wjechał na zatrzymujących go bandytów, zmuszając ich w ten sposób do przepuszczenia wozu.

Bandyci usunęli się z drogi, ale zaraz znów rzucili się na ambulans, chcąc go za wszelką cenę zatrzymać. Wówczas woźnica wszczął alarm i batem zaczął okładać wieszających się wozu bandytów. Odniosło to pożądanego skutku. Bandyty obawiając się widocznie skutków alarmu po kilku nieudanych próbach zatrzymania ambulansu zbiegli w okoliczne lasy.

Krwawa zemsta zdradzonego męża

Otrzymał 5 kul w głowę, rywal wyzionął ducha w szpitalu

Krwawy epilog tragedii miłosnej rozegrał się wczoraj późnym wieczorem przed bramą Nr. 13 na ulicy Ordynackiej w Warszawie.

O godzinie 21 minut 30 do idącej pod rękę pary zbliżył się jakiś mężczyzna i schwytywszy za rękaw idącego z damą zdenerwowanym głosem zawołał:

— Nie niszczy pan naszego szczęścia! Zostaw pan w spokoju moją żonę!

Napadnięty odepchnął napastnika i złapał go za gardło.

Wyswobodzwszy się z uścisku, zdradzony mąż wyszarpał błyskawicznym ruchem z kieszeni palta rewolwer. Huknęły strzały,

Trafiony pięcioma kulami w głowę rywal, zwałił się na chodnik.

Widząc straszny rezultat swych strzałów, zabójca ze spokojem schował rewolwer i wolnym krokiem skierował się w stronę cyrku. Towarzyszka zabitego zbiegła jeszcze przed do konaniem zbrodni.

Zaalarmowany kanoada po licjant pogonił za sprawcą mordu i odebrał mu rewolwer, przeprowadził go do Komisariatu.

Szczegóły krwawego zajścia przedstawiają się następująco: Zabójca, 33-letni Edward Czerniakowski, urzędnik z Banku Amerykańskiego, żonaty był z

23-letnią Heleną Kowalską. — Zamieszkiwali oni wraz z matką przy ulicy Lipowej.

Od pewnego czasu coś się w małżeństwie popsulo. Młoda kobieta poznała zamieszkałego również przy ul. Lipowej (Nr. 7) 24-letniego Tadeusza Tylickiego, urzędnika pocztowego. Początkowa zażyłość szybko przeobraziła się w miłość. Mimo per sważji męża, Czerniakowska uciekła z domu i zamieszkała z ukochanym. Było to w lecie ub. roku.

Po paru miesiącach zdecydowała się powrócić do męża. — Czerniakowski przyjął ją z radością. Mimo pozornego zezwolenia stosunków z przyjacielem,

młoda kobieta widywała się z nim w dalszym ciągu.

Dowiedziawszy się o trwałym naśladowaniu flirtu żony, Czerniakowski zaczął ich śledzić. — Wczorajszego wieczora nastąpił finał. Tragizm sytuacji nie skończył się jednak na tym.

Zawezwane Pogotowie przewiozło natychmiast dającego jeszcze słabe oznaki życia Tylickiego do szpitala Sw. Rocha, gdzie akurat pełnił dyżur lekarzski brat ofiary, doktor. Rozpacz jego nie miała granic.

Jak się następnie okazało, Czerniakowska na widok męża odbiegła od obu mężczyzn i wsiadłszy w taksówkę odjechała do domu.

Niedole świata pracy

w oświetleniu posta Tomaszkiwicza

(Początek na str. 1-ej)

Jak wiadomo, w roku ub. przybyło zatrudnionych najemnych około 247 tys. w czym nie spełnia 25 tys. umysłowych. Liczba oficjalnego bezrobocia obniżyła się zaledwie o 7 tys. osób.

Jak więc z tych cyfr wynika, jesteśmy jeszcze daleko od likwidacji bezrobocia. Sprawa rynku pracy jest zagadnieniem pierwszorzędnej wagi, gdyż przybywa nam co rok armia zdychających do pracy.

Wszystko są przeludnione, śląski napływ do miast w poczuliwaniu pracy. Ta emigracja jest w zasadzie obawem zdrowym, ale niestety miasta nie są na to przygotowane. W rezultacie napływ nowych sił roboczych powodował obniżenie zarobków, a więc ogólne zubożenie ludności stale w mieście osiadłej.

Tworzą się nowe fermenty, radykalizuje się masa robotnicza.

Element napływowy spowodował również silną konkurencję w rzemiośle, zjawia się na rynku tandeta, spadają zarobki, rośnie bezrobocie.

I tak na przykład na 15 tys. szewców warszawskich jedna trzecia wcale nie ma pracy, męscy krawcy chałupnicy są prawie wszyscy bez pracy, wśród czeladników krawieckich obstarunkowych 2/3 nie ma zajęcia.

Wreszcie emigracja ze wsi nie pozostaje bez zgubnego wpływu na stan bezpieczeństwa miast. W okresie 1924 do 1933 liczba przestępstw wzrosła o 106,9%.

Z kolei referent umawia warunki mieszkaniowe w Polsce i na podstawie danych statystycznych wskazuje, że uległy one od roku 1921 znacznemu pogorszeniu.

Według spisu z r. 1931 przypada na mieszkanie jednoczło-

wo w mieście 3,9 osób, a na wsi 4,8.

Obliczono, że chcąc uniknąć pogorszenia obecnego stanu rzeczy, trzeba by przez 20 lat rocznie budować 131 tysięcy izb.

W mieszkaniach jednoizbowych mieszka teraz 31,9% ludności miejskiej.

Ze sprawą mieszkaniową łączy się ściśle zdrowość, która nabiera szczególnego znaczenia u młodzieży, gdyż łączy się z ogólną obronnością kraju. Stwierdzono, że 66% młodzieży posiada rozmaite wady fizyczne, objawy chorobowe lub zaburzenia ustrojowe.

Następnie pos. Tomaszkiwicz zajmuje się sprawą umów zbiorowych i rozjemstwem. W dziedzinie ustawodawczej zrobiono na tym odcinku wiele, ale przemysłowcy bagatelizują sobie ustawowe przepisy.

Mówca wymienia ilość zarządów, które powstały z tego powodu i demaga się energicznego stanowiska wobec pracodawców.

Przedstawicielstwo zawodowe jest ustawowo uznane i nie wolno pracodawcom przechodzić na tym do porządku dziennego.

Mówca wskazuje, że rok ubiegły zaznaczył się na ogół poprawą płac robotniczych, które w okresie kryzysu spadły do nieszłuchanie niskiego poziomu.

Przechodząc do ubezpieczeń społecznych, pos. Tomaszkiwicz wypowiada się za energicznym ściąganiem zaległości oraz podwyższeniem świadczeń bez zwiększenia składek.

Nadwyżka ze świadczeń chorobowych winna zostać przeznaczona na akcję zapobiegawczą, dożywianie dzieci i sanatoria przeciwczerwotyczne.

Ostre słowa krytyki padają pod adresem Funduszu Pracy, którego działalność pezbawiona jest planu. Mówca uważa, że brak w Funduszu należytego personelu.

W bardzo obszernej dyskusji poruszono niemal wszystkie sprawy, związane z działalnością Min. Opieki Społecznej. Najwięcej miejsca zajmowało w dyskusji zagadnienie zwalczania bezrobocia oraz zagadnienia zdrowotne.

Dopiero późną nocą zabrał głos min. Mosońskowski, odpowiadając na podniesione zarzuty i postawione pytania.

Samochód z pasażerami utonął

Straszliwa katastrofa w Moskwie

MOSKWA. Wczoraj w Moskwie na Kamiennym Moście wydarzyła się straszna katastrofa samochodowa.

Samochód, jadący z nadmierną szybkością, zarzucił na moście i złamałszy barierę, spadł

do rzeki, przebił powłokę lodową i poszedł na dno.

Szofer Pietruszyn, jego brat i szwagierka utonęli. Zwłoki ofiar wydobyto. Władze wszczęły dochodzenie celem ustalenia przyczyn katastrofy.

Wojska Mongolii Zewnętrznej

zagają tyłom japońskim

LONDYN. Reuter donosi z Hankou na podstawie źródeł chińskich, że wojska Mongolii Zewnętrznej przekroczyły granicę i ruszyły do natarcia przeciwko wojskom mongolskim zorganizowanym przez Japończyków Mongolii Wewnętrznej i zajęły m. Pailin-Gmiao, będąc

siedzibą najwyższych buddyjskich dostojników duchownych w Mongolii.

Posiłki japońskie spieszenie wyruszyły w kierunku północnym celem udaremnienia woj-skom Mongolii Zewnętrznej przedostania się na tyły wojsk japońskich.

Na większy atak lotniczy

czeka się w Hongkongu

LONDYN. Korespondent „Daily Express” donosi z Hongkongu, że Japończycy dokonali wczoraj największego ataku lotniczego w dotychczasowej historii lotnictwa.

16 samolotów zrzucało tysiące bomb na szereg miejscowości w południowych Chinach i udało się przerwać większość linii komunikacyjnych pomiędzy Hongkongiem a Kantonem.

Liczba ofiar bombardowania jest bardzo wysoka, a straty materialne bardzo znaczne. Na stacji Kuantien samoloty japońskie zaatakowały stojący tam pociąg, niszcząc lokomotywę i 5 wagonów.

Dokonano również trzech raidów lotniczych na Kanton. 5 samolotów japońskich zostało strąconych przez artylerię przeciwlotniczą.

Występy „indyjskiej czarodziejki”

Absolwentka „instytutu bombajskiego” powędrowała do więzienia, nabrawszy naiwnych kmiotków na 6.300 zł.

W osadzie Sądowo pod Brokiem, zamieszkiwała niejaką Marianna Leśniak, która uchodziła w całej okolicy za nie zrównaną wróżkę i czarodziejkę.

Leśniak dowodziła, że jest absolwentką „Instytutu Telepatycznego w Bombaju”, że posiad-

ła wiedzę fakirów, że osiągnęła 12-ty stopień wjaemniczenia, że praktykowała u wielu sławnych jogów i t. d.

Przechwalała egzotycznej czarodziejki jedną jej wielką popularność. Sława Leśniakowej docierała nawet do sąsiednich powiatów. Tłumy naiwnych

wieśniaków, a nawet i okolicznej inteligencji, ściągali do chaty sprytnej wróżki, która za uchylenie rąbka tajemnic, kazała sobie dość słono płacić.

Ale chciwej oszustki wszystkiego było za mało. Postanowiła ona znacznie powiększyć swoje dochody, przypuszczając zresztą słusznie, że na jej czarach prędzej czy później ludzie się poznają. Aby więc zabezpieczyć sobie przyszłość, Leśniako wa jąta się czarów na większą skalę.

Dla zaęganiania groźących rzekomo jej klientom nieszczęść, kazała ona zakopywać im w pewnych określonych miejscach wszystkie kosztowności i pieniądze, które miały pozostać w ziemi przez trzy dni.

Najbliższej nocy wróżka odkopywała kosztowności i gołowiznę, starannie zacierając swoje ślady, zamiast których zło-

biła ślady... cięłego kopyta, jakie przynosiła ze sobą.

Gdy po trzech dniach wieśniacy odkopywali swój skarb, nie już tam znaleźć nie mogli. Czarodziejka tłumaczyła im wówczas, że skarb porwał widoczny duch i na dowód tego pokazywała wieśniakom w zło-bione w pobliżu ślady... diablích kopyt.

Wreszcie o praktykach „absolwentki bombajskiej” dowiedziała się policja. Zarządca w jej mieszkaniu niespodziewana rewizja wykryła cały magazyn skradzionych kmiotkom kosztowności. W sienniku czarodziejki znaleziono 6300 złotych, pochodzących częściowo z kradzieży, częściowo z sum uzyskanych za swoje oszukańcze czary. Jak ustalono, Leśniak miała 12-go stopnia wjaemniczenia, jest zupełną analfabatką.

Spryną czarodziejkę osadzono w areszcie.

Skrytobójcze zamachy w Paryżu

Nowe sensacje w spisku kagulardów

PARYŻ. W Clermont-Ferrand aresztowano wczoraj rysownika zakładów Michelin, Maron, malarza Voipi i przedsiębiorcę budowlanego Vedrines. Zostali oni oskarżeni o handel bronią.

W Paryżu aresztowano 27 letniego bezrobotnego Paul Billecoco. Aresztowanie nastąpiło na skutek zeznania jednego ze świadków, b. członka organizacji kagulardów, który otrzymał polecenie wykonania

wyroku partyjnego na osobie p. Salle, podejrzewanego o kontakty z policją.

Jeden z członków organizacji doręczył wspomnianemu świadkowi próbkę z bakteriami chorobowoczymi, którymi świadek miał otruć p. Salle. Bakcyle okazały się nieskuteczne, ponieważ napój, z którym je zmieszano, był zbyt gorący.

Tenże świadek zeznał, że Billecoco miał zasirzelić p. Salle w wypadku, gdyby nie

poszukiwała trucizna.

Próbkę z bakteriami poddano analizie, która wykryła, iż była to nadzwyczaj jadowita kultura stafilocoków i bakterii tyfoidalnych.

P. Salle, odbywający obecnie kurację w Szwajcarii, zeznał, iż był członkiem organizacji CSAR, lecz, nie zgadzając się z jej metodami działania, postanowił ją opuścić. Od tego czasu wielokrotnie groziła mu śmierć.

Nieuczciwi bileterzy przed sądem

Fcbierali od pasażerów łapówki za wpuszczanie do wagonów osobowych ze zbyt wielkimi bagażami

Wczoraj na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Warszawie zasiadli trzej bileterzy stacji Warszawa — Gdańska, Kazimierz Grzędala, Ludwik Ełotnicki i Jan Modrzejewski pod zarzutem pobierania od pasażerów łapówek po 20 — 30 groszy. Oskarżenie powstało na dość oryginalnych warunkach.

Szawc Lewandowski przy wyjściu na piron został zatrzymany przez biletera, który zwrócił uwagę, iż pakunek ręczny nie nadaje się do przewozu w wagonie osobowym i winien być oddany na bagaż.

Lewandowski obruszył się i

powiedział:

— Nie dam w łapę! Niech pan się nie przycepią do mnie, bo nic z tego nie będzie.

Bileter poczuł się dotknięty posądzeniem, że żąda łapówki i skierował sprawę przeciwko Lewandowskiemu do Sądu.

Na rozprawie Lewandowski wyjaśnił, że o bileterach na dworcu Gdańskim krążyły wersje, iż pobierają od przewożących towary przekupniów łapówki za wpuszczanie ich wraz z bagażem do wagonów osobowych. To stało się przyczyną obserwacji, którą prowadził wywiadowca IV komisariatu, Mar-

Obserwacje te dały wynik potwierdzający pogłoski i trzech bileterów pociągnięto do odpowiedzialności za łapownictwo.

Rozprawie przewodniczył sędzia Choroszewski. Oskarżonych bronili adwokaci K. Hecht i W. Zaczynski. Bileterzy kategorycznie wypierali się winy, twierdząc, że oskarżenie jest aktem zawiści ze strony wywiadowcy.

Powołani w charakterze świadków liczni przekupnie na ogół nie przyznawali się, że bileterom płacili po 20 — 30 groszy za wpuszczanie ich na peron.

Prozrek od **BOLU GŁOWY**

DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR. **KOWALSKINA**

stosuje się również

PRZY PRZEZIĘBIENIU, GRYPIE; KATARZE

Urzednicy skażą Magistrat

Na wokandzie I wydziału cywilnego stołecznego Sądu Okręgowego w Warszawie znajduje się w dniu 26 stycznia sensacyjny proces, będący odgłosem rozwiązania dawnego samorządu stołecznego i decyzji Zarządu Miejskiego, zawieszających pobór zaoparzeń przez członków Magistratu.

Byli ławnicy: Tłuchowski, Ilki i Kerner wystąpili z pozwami przeciwko Gminie m. st.

Warszawy domagając się zastąpienia na ich rzecz zarówno z legitych zaoparzeń, sięgających kilkunastu tysięcy złotych, jak i emerytur na przyszłość.

W sprawie tej powołanych będzie w charakterze świadków szereg osób, które pracowały na terenie stołecznego samorządu. Zapowiadane jest również złożenie sensacyjnych dokumentów.

Nasza wielka ankieta z licznymi nagrodami

Co bym zrobił, gdybym został ministrem, posłem, bankierem, lub prezydentem miasta?

Zapytują nas Czytelnicy: w jaki sposób odbędzie się głosowanie, które zadecyduje o przyznaniu nagród uczestnikom ankiety?

W stosownej chwili ogłosimy regulamin głosowania, który usunie wszelkie wątpliwości i da wyszerpującą odpowiedź na to pytanie. W tej chwili możemy tylko przypomnieć samą zasadę, która polega na tym, że sa-

mi Czytelnicy ustalą kandydatów do nagrody. Który z uczestników ankiety otrzyma największą liczbę głosów — ten zdobędzie pierwszą nagrodę. Od liczby głosów będą uzależnione kolejne nagrody.

A teraz otwieramy turniej ankietowy. Pierwszy wypowie się p. Czesław Żelechowski z Warszawy (Szaszica 22 m. 17), kompozytor:

Dla wszystkich chleba starczy

Trzeba go umieć upiec

55 Gdybym był ministrem, poruszyłbym wszelkie środki możliwe, aby zmniejszyć, a potem skasować bezrobocie. Sprawa trudna, ale możliwa.

Mylnie twierdzą niektórzy, że bezrobocie powstało z powodu braku środków na zatrudnienie wszystkich. Nieprawda! — Pracy jest aż za dużo, środków materialnych również. Brak nam tylko umiejętności wykorzystania tychże.

Natura świat tak wyposażyła, że dla wszystkich chleba starczy, — trzeba go umieć upiec.

Jeżeli więc bezrobocie istnieje, jest winą nieumiejętnej gospodarki i braku odważnego gospodarza.

Jako muzyk, postaram się w kilku słowach przedstawić nędzę i bezrobocie w tym kraju. Obecnie sposobem życia w tym kraju jest twórczość i kartalowym szlachy się tworzący pracę tysięcy, by uzyskać większą cenę i zarobki dla dziesiątków.

Dziesiątki te żyją w dobrobycie, reprezentując nazwań bogactwo tego kraju i dobre zarobki, a tysiące przymierają głodem.

I tu właśnie leży zła gospodarka. Tu niesprawiedliwy podział pracy i zarobków! Tu przyczyna bezrobocia! Tu wdziczące pole do popisu gospodarzom dobrej woli i silnej ręki.

Gdybym był ministrem, nakazałbym wszystkim właścicielom kin dźwiękowych wprowadzenia żywej orkiestry,

która brałaby udział w antrakciech lub na poczekalni. Dałoby to pracę setkom, a właścicielom naraziłoby na

Podniesienie poziomu wsi to kwestia bytu polski

P. Julian Czajka, ogrodnik z zawodu (świeś Faszczycze Nowe, poczta Błonie), kreśli — cytujemy jego słowa — „z głuchej i nędznej wsi kilka uwag tak sobie po chłopsku”:

56 Przeszło 19 lat minęło od czasu odzyskania wolności, ale poźnienie ludu wiejskiego nie tylko się nie poprawiło, ale nawet pogorszyło.

minimalne wydatki przy i tak obrzydliwych zarobkach.

W Radio przeprowadzilibym kontrolę i ustaliłbym maksimum miesięczne go zarobku szczęśliwemu wyraficowi protekcji, dając przez to minimum setkom bezrobotnym aktorom i muzykom.

W teatrach i innych domach sztuki zabroniłbym występów małżeństwom i całym rodzinom, jak to ma miejsce w chórze opery warszawskiej.

Zabroniłbym występowania w teatrach wszystkim biorącym już emeryturę, lub pracującym na innych placówkach.

Gdybym był ministrem, wziąłbym do współpracy z każdego fachu i dziedzin życia po jednym człowieku o niezłomnym postanowieniu i silnej woli, ustaliłbym program działania i wziąłbym się do pracy, a nie spocząłbym, dopóty nie zlikwidowałbym bezrobocia.

z dzisiejszej nędzy i bezrobocia. Bezrobotnych zatrudniłbym przy budowie dróg, na których obecnie topią się ludzie i zwierzęta.

Dalsze roboty to budowa szkół, ośrodków zdrowia, ochronki, uniwersyteciów ludowych, regulacje rzek i różnych ośrodków przemysłowych.

Dalej trzeba przeprowadzić reformę rolną, t.j. dać ziemię tym, którzy by umieli na niej gospodarzyć.

Przeprowadziłbym również kontrolę wśród parcelantów, którzy nabyli ziemię w czasach drogich i dzisiaj nie mają wyjścia. Im trzeba koniecznie dać pewne ulgi.

Następnie trzeba dostosować do cen produktów rolnych ceny artykułów pierwszej potrzeby, t.j. kultury, soli, nafty, żelaza, odzieży i t.p., które są teraz za wysokie.

Dalej trzeba zbadać urzędy, zastępując od gminy wwyż, jak one zająłwają interesantów, bo tu dzieje się dużo złego, a ludzie nie wiedzą gdzie szukać pomocy.

Należałoby również zmniejszyć pensje wyższych urzędników, żeby nie przekraczały tysiąca złotych miesięcznie. Dałoby to duże oszczędności, które można by użyć na lepsze cele.

Jako poseł starałbym się poznać każdy zakątek kraju, żeby mieć pojęcie, jak żyje przeciętny obywatel. A do Zakopanego, czy Ciecuchowca wolałbym jechać grupą z tymi, co nie mają możności.

Jeszcze jedna ważna sprawa, t.j. trzeba by się domagać oddłużenia rolnictwa w ogóle, bo w obecnym stanie rzeczy rozwój wsi jest zahamowany. A trzeba wiedzieć, że podnie-

sienie poziomu kulturalnego wsi — to kwestia bytu Polski.

„Upośledzona męzka” z Warszawy tak przedstawia sprawę:

57 Gdybym była ministrem, przede wszystkim zwalczyłabym tak rozpowszechnione w Polsce bezrobocie. Dałabym tym pracę, którym jest naprawdę potrzebna, a takich u nas jest tysiące.

Nakazałabym fabrykantom przyzwyczajenie młodych męzatek, których mężowie są w wojsku.

Teplabym bezlitośnie wyzyskiwaczy, którzy dorabiają się na krzywdzie robotników.

Zakazałabym sprowadzać maszyny, tak zwanych automatajcznych, przez które wzrasta bezrobocie, bo taka jedna maszyna zabiera chleb kilkunastu robotników.

Im mniejsze bezrobocie, tym mniejsza ilość samobójców, przestępców i zabójców!

Gdybym była posełem, domagałabym się utrzymania w mocy ochrony lokatorów.

Gdybym była bankierem, część pieniędzy przeznaczyłabym na budowę samolotów i dział wojennych, by nasza Polska była potężna, część zaś na budowę fabryk i warsztatów pracy, aby rzesza robotników mogła być zatrudniona.

Gdybym była prezydentem miasta? Coñełabym wszystkich emerytów miejskich, którzy nie przekroczyli 50 lat, z powrotem do pracy.

W jutrzejszym numerze wydrukujemy dalsze odpowiedzi ankietowe.

Na politycznym widnokręgu tygodnia

Trzeci rząd Frontu Ludowego

Przesilenie rządowe we Francji zaskoczyło opinię publiczną. Jeszcze przed kilkoma dniami nie zapowiadało zmiany rządu. Prem. Chautemps lawirował szczęśliwie wśród raf i zdawało się, że doprowadzi do upragnionego spokoju społecznego.

Rząd nie otrzymał bynajmniej votum nieufności w głosowaniu. Premier podał się do dymisji, wyciągając konsekwencje z przemówienia przedstawiciela partii komunistycznej.

Premier Chautemps miał do wyboru albo zobowiązać się do wykonania żądań partii komunistycznej, co doprowadziłoby do zwiększenia obciążeń społecznych i do załamania się franka, albo dobrowolnie ustąpić, gdyż jedno ze stronnictw Frontu Ludowego odmówił mu swego poparcia w Izbie.

FRONT LUDOWY A RZĄD

Chautemps nie ryzykował głosowania, by nie pokazywać publicznie, że Front Ludowy już nie istnieje, ale po kilkugodzin-

nej naradzie z członkami rządu postanowił ustąpić.

W ten sposób zakończył swój żywot drugi z kolei gabinet Frontu Ludowego. Co będzie z trzecim? — nie można jeszcze przewidzieć.

W kołach politycznych Francji kładą nacisk na to, by przesilenie rządowe zostało ze względu na sytuację międzynarodową jak najszybciej zlikwidowane. Może więc nawet powstanie jakiś rząd prowizoryczny który po kilku miesiącach ustąpi miejsca trwałszemu.

Partie większości stoją jeszcze w dalszym ciągu na platformie Frontu Ludowego, jakkolwiek niejedną poważną rysa ukazała się już na tym politycznym tworze.

Ze względu na przesilenie rządowe w Paryżu ulegnie odroczeniu sesja Rady Ligi Narodów, sejna sesja tej niezbyt słynnej i owocnej działalności instytucji genewskiej.

JUBILEUSZ LIGI NARODÓW

Z okazji tego jubileuszu zabawne odczytana zostanie deklaracja angielsko-francuska, zapewniająca, że mocarstwa te wierzą w skuteczność, konieczność i pożyteczność Ligi.

Najpiękniejszym podarunkiem jubileuszowym będzie oświadczenie rumuńskiego ministra Spraw Zagranicznych Micescu, który wypowie traktat mniejszościowy, idąc w ślady Polski.

Krok Rumunii podyktowany jest prośbą światowego Związku Żydowskiego, skierowaną do Rady Ligi Narodów o zajęcie się położeniem Żydów w Rumunii.

Porządek dzienny Rady Ligi nie zawiera specjalnie interesujących punktów. Zainteresowanie skupia się na rozmowach hotelowych i kulturalnych, których tematem będzie ogólna sytuacja polityczna oraz sprawa reformy Ligi Narodów w szerszym zakresie.

NARADY BERLINSKIE MIN. BECKA

Min. Beck bawił, jak wiadomo z depeasz, dwa dni w Berlinie, gdzie odbył szereg narad z niemieckimi ministrami.

Wskazują, że wizyta min. Becka nastąpiła bezpośrednio przed wyjazdem do Genewy, co

nasuwa przypuszczenie, że zagadnienia reformy Ligi mogły być również poruszone przez naszego ministra.

Niemcy znajdują się poza Ligą, stąd możliwość bezpośredniego kontaktowania się z niemieckimi ministrami jest rzadsza, aniżeli z innymi.

PROBA ROZSZERZENIA OSI BERLIN — RZYM

Próba rozszerzenia osi Berlin — Rzym na Budapeszt Wiedeń skończyła się fiaskiem. Oba państwa basenu naddunajskiego są, jak wiadomo, ściśle związane z Rzymem. W ostatnich latach nastąpiło również zbliżenie między Berlinem a Wiedniem, które zresztą nie jest pozbawione kolców.

Nie znaczy to jednak, że sojusznicy: Włochy i Niemcy są zupełnie zgodni w swoich celach politycznych, że działają solidarnie. Tak to wygląda oficjalnie, a w rzeczywistości jednak istnieje wielka rywalizacja i to w pierwszym rzędzie pomaga zarówno Austrii jak i Węrom, daje im pewną swobodę ruchów.

A więc oba państwa wyraziły słowa sympatii dla układu antykomunistycznego włosko-niemiecko-japońskiego, ale nie przystąpiły do niego. Uznał rząd gen. Franco, ale nie wystąpiły z Ligą Narodów.

Włoski minister Spraw Zagr. ...rabia Ciano spodziewał się lepszych rezultatów swojej podróży. Nie udało się jednak.

Wydało się, że w basenie naddunajskim dojdzie niebawem do lepszego ułożenia stosunków. Rozmowy węgiersko-jugosłowiańskie są na dobrej drodze, podobnie zresztą jak ostatnie rokowania z Rumuniam. Również nastawienie Pragi do Budapesztu uległo wybitnej poprawie.

POLSKA A SPAWY NADDUNAJSKIE

Polska zawsze stała na stanowisku, że uregulowanie spraw basenu naddunajskiego wymaga udziału wszystkich zainteresowanych państw. Popieraliśmy niejednokrotnie słuszne żądania Węgiei, wypowiadając się przy każdej okazji przeciwko różnym blokom.

Serdeczne stosunki polsko-węgierskie zostaną podkreślone przez wizytę regenta Węgiei, który w towarzystwie ministra Spraw Zagranicznych Kánya i swego syna, przybywa w pierwszej połowie przyszłego miesiąca z wizytą do Polski.

W REUMATYZMIE i artretyzmie i nerwobólach stosuje się 2-3 tabletki Tegal 3 lub 4 razy dziennie. Tegal jest dobrym środkiem przeciwbólowym.

Polska FARBA DO WŁOSÓW ODSIWIACZ Psyche GASECKIEGO

DARMO NAGRODĘ OTRZYMUJE KAŻDY

W celu spopularyzowania naszego epokowego dzieła p. t. „Powszechny Lekarz Domowy” wśród najszerszych warstw Społeczeństwa przeznaczylimy cały szereg różnorodnych nagród zupełnie bezpłatnie za tralne rozwiązanie niżej umieszczonego zadania. Oprócz tego każdy może otrzymać p.g. naszych warunków następujące wartościowe premie:

- ZUPEŁNIE DARMO**
- maszyny do szycia
  - aparaty radiowe
  - rowery damskie i męskie
  - patelony walcikowe
  - aparaty fotograficzne
  - skrzypce i mandoliny
  - oraz wielką ilość innych nagród

- zegarki męskie i damskie
- bielizna stołowa
- sztuki płótna (po 17 mtr.)
- kupony na ubrania męskie (po 3 mtr.)
- kupony jedwabia na suknie (po 4 mtr.)
- koldry watowe
- jak cenne dzieła literackie i t. p.

W z-r-w-m c-o-e z-r-w-d-c
Kreski należy zastąpić literami w ten sposób, aby otrzymać znane przysłówie ludowe.

Wykorzystaj okazję, która nadarza się raz w życiu. Niema żadnego ryzyka — niepowodzenie wykluczone. Każdy otrzymuje nagrodę. Odpowiedź należy przesać na zwykłej pocztówce (15 groszy). Prosimy podać czytelny i dokładny adres.

Wydawnictwo POPULARNO-NAUKOWE, Łódź, ul. 6-go Sierpnia 16/O.
Rozwiązanie szarad prosimy nadsyłać tylko pod powyższy adres.
ZADNEJ FILII NIE POSIADAMY.

DAŻYSZ DO WŁASNEGO

SKŁ. PO. WARSZTATO DOMU lub t. p. --- SKŁADAJ OSZCZĘDNOŚCI W
K K O MIASTA ST. **TRAUGUTTA 5**
WARSZAWY
Bieleńska 8 — Targowa 65 — Bagatela 14
SWOIM STAŁYM WKŁADCOM KASA ZAPEWNI
Pierwszeństwo w otrzymaniu **POŻYCZKI**
WKŁADÓW 140 MILIONÓW ŻŁ.

Nigdy nie jest zapóźno myśleć o zdrowiu tym bardziej jeżeli cierpiez na chorobę nerek, pęcherza, wątroby, kamieni żółciowych, zlej przemiany materii, na bóle artretyczne, czy podagryczne, wzdęcie brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie zapóźno, o ile używać będziesz ziół mozępędnych „DIURCI” które zspobiegają nagromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji, zatrzymujących organizm — Dział jeszcze kup pudeleczek ziół „DIUROL”, a gdy przeke-dodatnich skutkach ich działania, zalecać będziec i swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne ZIOŁA „DIUROL” GASECKIEGO (z kożutkiem) sprzedają apteki i składy apteczne.

TAPUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZASAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Do służącej Antosi przyszedł jakiś jegomość o małych oczkach z poleceniem od jej narzeczonego. W rozmowie z Antosią nieznamy przyznał się, że słyszał o podejrzanej „ciocie z Ameryki”, która przebywa w tym domu, (szło o Jadzię)

Odblask światła z ulicznej latarni, stojącej na przeciwległej stronie ulicy, podał na jegomościa w palcie z podniesionym kornierzem.

Jadzia zauważyła go od razu.

Zrozumiała również, że nie jest to przypadkowy przechodzień, lub jakiś kawaler oczekujący swej damy — tylko człowiek, obserwujący kogoś. Miała dość doświadczenia, by wyczuć, że ma tu do czynienia ze szpiclem.

Nazajutrz z rana, gdy Sawicki udał się do fabryki, zbliżyła się Jadzia do okna i wyjrzała zza firanek. Zauważyła tego samego jegomościa. Jak zmieniał się! Jednak nie to samo palto, inny kapelusz...

Poznała go po chodzie: szedł ciężko, powoli, przechylając się z jednego boku na drugi...

— To napewno szpicell — pomyślała.

Ale skąd zdołała dowiedzieć się policja, że ona ukryła się w tym domu? Albo może ten szpicel oczekuje kogo innego, być może w tym domu mieszka inny rewolucjonista?

A jeśli policja wie już o tym, że ukryła się w tym domu, czemu jednak jej nie aresztuje?

Jadzia stała dłuższy czas przy oknie, obserwując przez szparkę szpicla, spacerującego na przeciwległej stronie...

Sprawa wygląda bardzo zagadkowo.

Od czasu, gdy tu przybyła, nie wyszła jeszcze na ulicę, nikt prócz Sawickiego nie wie o tym, że się tu ukryła...

Mowy nie ma o tym, by jakiś prowokator ją wyspał: nikt przecież prócz Sawickiego nie wie o tym, gdzie ona przebywa...

Sprawa jest naprawdę zagadkowa.

Jeszcze dziś musi porzucić to mieszkanie.

Gdy Sawicki przybył na obiad i przywitał jak zawsze z uśmiechem Jadzię, zauważył troskę na jej twarzy.

— Co się stało? — zapytał.

— Nic specjalnego...

— Ale jednak widzę zmianę na twarzy pani...

— Muszę jeszcze dzisiaj wyprowadzić się stąd.

— Mój Boże, ale co się stało?

— Na przeciwległym trotuarze spaceruje szpicel i obserwuje nasz dom i nasze okna...

— Ale skąd mógłby ktoś dowiedzieć się, że pani jest w tym mieszkaniu? Przecież prócz mnie nikt o tym nie wie, że pani jest tutaj... Zapewne wydaje się tylko pani...

— Ależ, mój panie, mam zbyt wprawne oko...

Proszę, niech się pan sam przekona...

Sawicki zbliżył się do okna, i Jadzia wskazała mu szpicla na przeciwległej stronie ulicy.

— Widzi pan tego jegomościa w czapce? Za chwilę będzie wracał... O, teraz spogląda na bramę, a teraz na okno...

Twarz Sawickiego zachmurzyła się: sprawiał wrażenie człowieka, który na pogorzeliśku stracił wszystko...

Nie wie sam, co ma teraz uczynić.

— Nie rozumiem, w jaki sposób mogło się to stać — mówił jak gdyby do siebie. — W jaki sposób mogła policja dowiedzieć się o tym...

— Właśnie to mnie najbardziej niepokoi...

— A może służąca doniosła...

— Służąca?... Ech, na pewno nie: skąd miałaby wiedzieć, kim jestem...

— No tak, właściwie ma pani zupełną rację, ale naprawdę nie mogę tego rozumieć... Nie widzę jednak potrzeby, by pani stąd uciekała...

— Proszę pana, ja tu dłużej nie zostanę...

— Zbadamy przed tym sprawę...

— Nie będę badała tego, kto mnie wyspał, gdyż mogą mnie każdej chwili aresztować. Muszę przede wszystkim zastanowić się nad tym, jak się stąd czym prędzej wydostać...

Sawicki nie dokończył już obiadu: Antosia zauważyła, że zarówno jej pan, jak ta „bombownica”, jak nazywała w duszy Jadzię, są mocno zdenerwowani.

Zupę musiała zanieść z powrotem, mięsa nie ruszali nawet: Antosia obserwowała uważnie wszystko i pomyślała sobie:

— Na pewno to „bombownica” szykuje się do jakiegoś zamachu... Szkoda, że nie ma w Warszawie Władzia, opowiedziałaby mu wszystko...

Sawicki rozmyślał, jak ratować sytuację, w końcu przerwał milczenie:

— Panno Jadziu, mam dla pani propozycję... W nocy wyjedziemy stąd do Celestynowa... Tam jest pusto, cicho, wynajmę dla pani eleganckie mieszkanie... Co kilka dni będę tam przyjeżdżał...

Jadzia kategorycznie odrzuciła ten plan:

— Panie Stanisławie, skoro teraz wykryli moją kryjówkę, będą pana stale śledzić i na pewno dowiedzą się wkrótce, że jestem w Celestynowie... Nie, dłużej tu nie zostanę!

— A więc dokąd ma pani zamiar jechać?

— Muszę wracać do Krakowa...

— I pożegna mnie pani na zawsze? — z żalem powiedział Sawicki.

— Nie, możemy jechać razem, może mnie pan odwieźć do Krakowa... Mam do pana pełne zaufanie...

— Jeśli policja dotąd nie przyszła, może pani jeszcze pewien czas pozostać ze mną tutaj...

— Policja nie zjawiała się jeszcze, ale może w każdej chwili przybyć... Zresztą, mam złe przeczucie...

Sawicki zamilkł, po chwili zdecydował się:

— Dobrze, zgadzam się na pani propozycję, jędę razem z panią... Pojedziemy do Krakowa...

— A więc proszę przygotować się do podróży...

— Nie mogą jednak jechać już dzisiaj... Musi to potrwać jeszcze kilka dni...

— Nie, mój panie, nie mam ani chwili do stracenia...

— Proszę pani, to wszystko należy przygotować powoli... Przede wszystkim nie mogą przecież zostawić dzieci bez opieki, muszę je oddać pod czyjąś pieczę.

Następnie należy przekazać fabrykę odpowiedzialnej osobie... W końcu trzeba wystarać się dla pani i dla mnie o paszporty...

— A cóż tymczasem pocznę? Policja wpadnie tu i wszystkie pańskie plany będą zniweczone...

— O!óż nie, tymczasem wyprowadzi się pani do Celestynowa... Tu mógł pani szpicel przypadkowo zauważyć, ale w Celestynowie nie odnajdzie pani. W każdym bądź razie jest rzeczą zgoła niemożliwą, by pani jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego zdążyła wyjechać do Krakowa...

Jadzia przyjęła plan Sawickiego: było rzeczą niemożliwą, w ciągu jednego dnia nie zdąży i tak załatwić wszystkich spraw związanych z wyjazdem do Krakowa...

Sawicki był uszczęśliwiony, że plan jego został przyjęty. Ujął jej dłoń, całował jej palce...

— Teraz główne niebezpieczeństwo tkwi w przejściu przez bramę. Możemy spotkać się oko w oko ze szpiclem, a nie mam pewności, czy z tej strony trotuaru nie ma znów innego... Trzeba dbać o to, żeby nie zaciągnął go za sobą...

— A jakaż jest na to rada?

— Wyjdziemy stąd o godzinie pierwszej w nocy... Ulice są wtedy puste i widać każdego, kto idzie... Pojedziemy dorożką w stronę jakiegoś nocnego lokalu... Zresztą, w nocy, gdy bramy są zamknięte, nikt nie obserwuje domów... W lokalu zostaniemy do piątej nad ranem, a wtedy pierwszym pociągiem udamy się do Celestynowa... W taki sposób uzyskamy pewność, że szpicle za nami nie gonia...

Sawicki nie poszedł już do fabryki: został z Jadzią, obawiając się, że policja może nadejść...

O godzinie pierwszej w nocy obudził zasną Antosie i powiedział jej:

— Antosiu, pani Krakowska wyjeżdża dziś do Ameryki... Odprowadzę ją na dworzec...

„Pani Krakowska” zostawiła Jadzi suty napitek, jak wypada na Amerykankę... Dała jej pięć rubli, które otrzymała od Sawickiego.

Powoli zeszli ze schodów. Sawicki miał klucz do bramy, otworzył sam.

Gdy wyszli na ulicę, Jadzia rozejrzała się uważnie dokoła: nikogo nie było...

Wsiedli do dorożki i odjechali do kabaretu „Akwarium”.

W pół godziny po tym, kiedy Sawicki z Jadzią wyszli z mieszkania, rozległ się przy drzwiach ostry dzwonek.

(Dalszy ciąg jutro).

Nowela

STATEK PRZESTĘPCÓW

Przeciągle ryknęła syrena i statek towarowy „Nevermind” opuścił Southamp’ton. Na pokładzie znajdowało się kilku pasażerów: piękna młoda dziewczyna Szarlota Clark, dwaj przyjaciele Hutchinson i Howe, państwo Grenfell udający się na statek do Rio de Janeiro, wysoki muskularny Douglas Cox, oraz Henry Fergusson.

Z początku podróż odbywała się bez żadnych przeszkód. Dopiero trzeciego dnia stało się coś niezwykłego. Z rana Fergusson usłyszał na korytarzu łączącym kabiny szybkie kroki męskie i wzburzone głosy. Gdy w piżamie wyskoczył na korytarz, aby dowiedzieć co się stało, ujrzał jak zdenerwowany steward prowadził kapitana do kabiny Coxa, w której stało dwóch marynarzy. Fergusson udał się za nimi i ujrzał Coxa leżącego na łóżku z poderżniętym gardłem.

— Jestem przekonany, że Cox został zabity — rzekł kapitan do Fergussona. — Jaki mógł być jednak powód tej zbrodni? Cox wywierał wrażenie biednego człowieka. Zwiadomą drogą radio-telegraficzną o tym wypadku port macierzysty.

Gdy Fergusson opuścił kabi-

nę, natknął się na Szarlotę Clark.

— Co się stało? — zapytała.

— Nieszczęśliwy wypadek.

Zdaje się, że Cox popełnił samobójstwo.

— Nie, to nie jest samobójstwo — wykrzyknęła dziewczyna, ale od razu zamilkła, jak gdyby stwierdziła, że już zbyt dużo powiedziała.

Stanowczość, z jaką dziewczyna odsunęła możliwość samobójstwa, dała Fergussonowi wiele do myślenia.

Sledztwo przeprowadzone przez kapitana nie dało żadnych rezultatów, natomiast jeszcze tego samego dnia przybyły polecenia od Scotland Yardu, kazano skierować statek do Pernambuco, gdzie na pokład weździe kilku detektywów.

Zanim pasażerowie zdołali ochłonąć z tego tajemniczego wypadku, a już wydarzył się drugi, niemniej tajemniczy. Następnego nocy drugi officer Leed miał służbę na pokładzie. Po przekazaniu służby koledze udał się do swej kajuty i od tej chwili wszelki ślad po nim zginął. Pierwszy stwierdził jego zniknięcie steward, który miał mu przynieść coś do zjedzenia i zaalarmował kapitana. Przeszukano dokładnie statek i nie

znaleziono Leeda. Hałasowanie marynarzy obudziło pasażerów, którzy przerażeni wybiegli ze swoich kabin. Najbardziej była wzburzona Szarlota Clark. Ujrzawszy Fergussona, dała mu znak ręką, aby udał się za nią.

— Panie Fergusson — rzekła gdy znaleźli się sami na górnym pokładzie — pragnę u pana zasięgnąć rady. Ci dwaj mężczyźni zostali zamordowani z mego powodu. Jestem sekretarką jubilera Gattermana i wiozę do Rio de Janeiro olbrzymiej wartości brylant, który mam wręczyć pewnemu bogatemu Brazylijczykowi. Zadne towarzystwo nie chciało przyjąć ubezpieczenia na transport klejnotu, ponieważ w ostatnich czasach coraz częściej powtarzają się kradzieże klejnotów.

Kamień w ciągu trzech tygodni znajdował się w Londynie pod ścisłą obserwacją i wiedzieliśmy, że jakaś banda cyhała na niego. Douglas Cox i drugi officer mieli mnie strzec podczas podróży i otrzymali za to sowne wynagrodzenie. Sądził mi, że na tym skromnym statku towarowym będę bezpieczna. Ale na pokładzie muszę znajdować się ludzie, którzy wiedzą, że mam przy sobie klejnot. Dobrze go ukryłam i przypuszczam, że go nie znajdują. Ale od chwili gdy znikł Leed

wiem się o swym życiu. Zanim jeszcze Fergusson zdo-

łał coś odpowiedzieć, zbliżył się do nich kapitan i rzekł:

Potrzeba mi dwóch ochotników, którzy w nocy pomogą załodze pilnować s’a’ku. Pan Howe już się zgodził. Czy mogę również liczyć na pana, panie Fergusson?

Fergusson przyrzekł i ustalili z Howem, że tamten będzie stał na warcie przez pierwsze cztery godziny, a następnie obudzi Fergussona. Około północy Howe zapukał do kajuty Fergussona i zapytał go czy może przenotować w jego kabini, ponieważ nie chce budzić przyjaciela. Fergusson zgodził się i wyszedł na pokład, gdzie objął wartę. Noc minęła spokojnie. Gdy o świcie Fergusson wszedł do kabiny, stwierdził, że Howe leży na łóżku z poderżniętym gardłem. Fergusson domyślił się, że morderca widocznie podsłuchał rozmowę, jaką prowadził z Szarlotą i zamierzał go zabić.

I, po raz trzeci w ciągu podróży straszna wiadomość o morderstwie wyrwała ze snu pasażerów. Kapitan uspokoił ich, oświadczając, że porozumiał się z admiralacją i że wkrótce do statku podjedzie torpedowiec, który zabierze pasażerów na swój pokład.

Również i na pokładzie torpedowca będą się działy te straszne rzeczy — wykrzyknęła nanna Clark i zaczęła się

Niechybnie by upadła, gdyby stojąca obok niej pani Grenfell nie podtrzymała jej. Pani Grenfell oświadczyła, że odprowadzi dziewczynę do jej kabiny i wraz z mężem zajął się zemłodną. Pozostali zaś pasażerowie skierowali się do swoich kajut. To samo uczynił Fergusson, ale przed tym chciał się dowiedzieć o stanie zdrowia Szarlotty. Zapukał do drzwi jej kajuty. Nie otrzymał odpowiedzi. Nacisnął więc klamkę, a gdy drzwi nie puściły, w jego umyśle zrodziło się śmieszne podejrzenie. Nie namyślając się długo, wyważył cienkie drzwi i wpadł do kajuty. W tej samej chwili Grenfell uzbrojony w długi nóż rzucił się na niego. Wywiązała się zaciekła bójka na śmierć i życie i w końcu Fergusson zwałił przeciwnika z nóg. Pani Grenfell stojąca w kącie kajuty, zaczęła przeraźliwie krzyknąć. Fergusson nie zwrócił na nią uwagi. Podbiegł do łóżka Szarlotty i stwierdził z uczuciem ulgi, że nie wyrządzono jej krzywdy, że jest tylko zemłodna. Oczulił ją i dziewczyna oświadczyła mu szepem, że rabusie mimo wyważenia zamków w walizkach i przzerwnięcia wszystkich rzeczy, nie zdobyli drogiego klejnotu.

Jeszcze tego samego dnia pod s’a’ekem podjechał torpedowiec, który wziął na swój pokład państwo Grenfell.

Kalendarz dnia

Napoleon Sadek

Poezja czy bielizna?

16
Styczeń

NIEDZIELA
2 po 3 Kr., 3 Ew.
Gody w Kanie
Galilejskiej.
Marcelo i Włodzimierza.
Słowiański; Włodzimira.
Słońca wsch. 7.38, zach. 15.54.
Księżycy wschód 16.42, zach. 7.15.

HISTORIA PDAJE:
1640 Koronacja Jana Kazimierza w Krakowie.
1698 August II jako król przybywa do stolicy.
1793 Wojska pruskie zajmują W. Ks. Poznańskie.
1831 Chłopcy wrzeka się dyktatury.
1920 Powstanie Ligi Narodów w Paryżu.

PRZYŚLĘCIA:
Kiedy styczeń najoszczędniejszy.
Tedy roczek najplodniejszy.
CEKAWY WIADOMOŚCI:
Lekarze odkryli, że łyżki są silnym środkiem dezynfekcyjnym.
RADY PRAKTYCZNE:
Plamy z rdzy na wełnie usuwa się zimnym kwaskiem cytrynowym.
WESOŁE PROBABIZGI:
Pieniądz jest dźwiękiem, jak duch — nikt go nie widzi, a wszyscy w niego wierzą.

Nadaje nieporównaną świeżość i wdzięk, i rzeczuwistym nokarmem dla cery jest krem **SEKRET PIĘKNOŚCI ANIDA**

DARMO każdy otrzyma nagrodę

W celu spopularyzowania naszego epokowego dzieła p. t. „Nowoczesny Lekarz Demowy” wśród najszerszych warstw Społeczeństwa przeznaczaliśmy cały szereg różnych nagród zupełnie bezpłatnie za trafne rozwiązanie niżej umieszczonego zadania. Oprócz tego każdy może otrzymać pę naszych warunków następujące wartościowe premie:

- ZUPEŁNIE DARMO**
- maszyny do szycia, aparaty radiowe, rowery górskie i miejskie, patelony walcikowe, aparaty fotograficzne, skrzypce i mandoliny, zegarki męskie i damskie, bielizna stołowa, szelki płóciane (po 17 metr.), kupon na utratę męskie (po 3 metr.), kupon jałowca na suknie (po 4 metr.), kołdry walcowe oraz wielką ilość innych nagród jak cenne dzieła literackie i t. p.

Z-r-w-e-t-b-g-c-w-n-r-d

Kreski należy zastąpić literami w ten sposób, aby otrzymać znane przysłowie ludowe.

Wykorzystaj okazję, która naderza się raz w życiu. Nicma żadnego ryzyka — niepowodzenie wykluczone. Każdy otrzyma nagrodę.

Odpowiedź należy przysłać na zwykłej pocztówce (15 groszy). Prosimy podać czytelny i dokładny adres. Każdy otrzymuje odpowiedź, bez zobowiązania. Adresować:

POWSZECHNE WYDAWNICTWO POPULARNO-NAUKOWE, ŁÓDŹ, UL. AL. KOŚCIUSZKI 26/0.

Rozwiązanie szarego prosimy przysłać tylko pod powyższy adres, by cenne nagrody nie ominięły naszych P. T. Klientów.

Na małej wokandzie...

Sto złotych czy: „Nielitościwy wierzyciel”

(A. F.) Do mieszkania pana Chila Cukiera przybył Jecheskiel Szwarzman, który, nie zdej mając kapelusza, zawołał:

— Sto złotych!

— Ach! — wnetchnął siedzący na miękkim krzesellu pan Cukier. — Czego pan tak krzyczysz, panie Szwarzman? Czy pan nie widzisz, że mówisz pan z chorym człowiekiem?

— Co panu jest? — przestraszył się wierzyciel.

— Nie pytaj się pan lepiej. Wszystkie kości mnie łamią!

— A cętyt pan masz?

— Ach! Skąd!

— To spróbuj pan jeść — raził pan Szwarzman. — Apetyt przychodzi w czasie jedzenia.

— U mnie jest naodwrót. Czym więcej jem, tym mniejszy mam apetyt!

— A jak pan śpisz?

— Ja? Wcale nie śpię. Całą noc się kręcę i się drapię.

— To może pan weźmiesz proszki?

— Żadne proszki mi nie pomagają.

— Ale nerski proszek.

— Spróbuj. Ale co z tego, kiedy mnie łamią wszystkie stawy i szpawki!

— Co to może być za choroba?

— Właśnie się pytam.

— Może śledziona?

— Nigdy nie jem śladzi.

— A może rieżyt?

— Nie Żyd? Tylko co? Turek jestem?

Oj, panie Szwarzman, jak mnie teraz łamią te kości! Jestem taki wyłamany, że mogę pójść do cyrku za cz'owieka — wżca. He, he, he, dobry kawo!, co, panie Szwarzman?... —

Pana Szwarzmana zdziwił ten śmiech ciężko chorego. Spojrzył więc podejrzliwie na rumiane oblicze pana Cukiera i rzekł szorstko:

— To werystko bardzo nieknie z tym łamaniem kości. Ale kiedy dostanę moje sto złotych? Na twarzy pana Cukiera odmalowało się zgorzelenie.

— Jak panu nie wstyd! Jak panu nie wstyd żądać takich rzeczy od chorego? Mało panu, że mnie wszystkie kości łamią, to jeszcze mam sobie słowo łamać, skąd wziąć pieniądze?

W rezultacie pan Szwarzman skierował sprawę do sądu, który przysądził mu całą żadaną sumę.

I Hipolit Kupka decydował, że zerwie z kałesonami i poświęci się poezji.

Ale, gdy wieczorem szedł do redakcji, zwracano mu zawsze wiersze i redaktorzy mówili z pobłażliwym uśmiechem.

— Po co pan pisze wiersze, panie Kupka? Niech się pan lepiej weźmie do handlu kałesonami!

I Hipolit Kupka znów otwierał oczy ze zdziwienia. Znów się znajdował na rozdrożu. Więc która droga życia jest dla niego właściwa? Poezja czy kałesony? Kałesony, czy poezja?

Kupcy twierdzili że jest poetą, redaktorzy — że powinien sprzedawać kałesony. Biedny Hipolit Kupka sam już nie wiedział kim jest. Czy kupcem w poezji, czy poetą w kałesonach? Pokrzyżowało mu się zupełnie.

A zdecydować trzeba się było koniecznie. Bo, jak się wyżej rzekło, Hipolit Kupka marzył o dobrym stanowisku w świecie. A dobre stanowisko w świecie mógł zdobyć przez małżeństwo z córką właściciela piekarni.

Zakochał się w Irenie (tak jej było na imię) i jako poeta, i jako przedstawiciel fabryki ciepłych kałesonów.

Jako poeta zakochał się w jej oczach, jako przedstawiciel ciepłych kałesonów zakochał się w bogactwie piekarni jej ojca.

Córeczka przedstawiła się, jako poeta i zdobył jej wzajemność.

RADIO

NIEDZIELA, 16 STYCZNIA

8.00 Sygnał czasu. 8.05 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Tragedja nabożeństwa z kościoła Bernardynskiego w Wilnie. 10.30 Chorały. 11.00 Pół godziny marszów. 11.30 Reportaż z życia. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Poranek symboliczny. 13.00 „Wilno jako ośrodek sztuki” — J. Jędrzejko. 13.10 „Oyle” — epizod z Noweli. 13.30 Muzyka obiadowa. 14.40 Przedstawiamy speakerów. 15.45 Audycja dla wsi. 15.45 Wszystkiego po trochu — audycja dla dzieci. 16.05 Muzyka dwufortepianowa. 16.45 „Anielecia i życie” — powieść mówiona. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni „Panie Kochanku” — anegdota dramatyczna. 19.30 Muzyka taneczna. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd poltowm. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Wiadomości sportowe. 21.15 „Kukułka jubileuszowa”. 22.00 Recital śpiewczy. 22.25 Koncert kameralny. 22.50 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA

14.45 Nowe płyty. 16.00 Felieton aktualny. 16.10 Zespół solowy. 16.59 Program na jutro. 22.00 Muzyka taneczna.

Ale jak się przedstawić ojcu, żeby zostać przez niego przyjęty?

Zdecydował się na kałesony. Wysłał na zwiady znajomego, żeby ostrożnie wybałał, jaki jest stosunek ojca Ireny do tej branży.

Właściciel piekarni, gdy usłyszał o co chodzi, skrzywił się pogardliwie.

— Ciepłe kałesony?.. To jest sezonowa branża! Nie życzę sobie zięcia z takiej branży!

Hipolitowi Kupce pozostała więc tylko druga droga.

Trzeba się przedstawić, jako poeta. Napisał do właścicieli piekarni piękny wiersz, zakończony słowami:

„Kiedy widzę pańskiej córki oczy...
Robak tęsknoty moje serce łoszy”.

Nazajutrz dowiedział się od Ireny, że jej ojciec po przeczytaniu tego listu dostał białej gąszczki i oświadczył, że jeżeli pozna autora tego wiersza, to go zrzuci ze wszystkich schodów.

— Dlaczego? — zdziwił się Hipolit Kupka.

— Dlatego, że w tym wierszu wspomniałeś o robaku — wyjaśniła Irena. — A ojciec na samo brzmienie tego słowa do stał dreszczy. Kiedyś w chlebie naszego wypieku znaleziono robaka i ojciec miał dużo nieprzyjemności.

Hipolit Kupka słuchał z wielkim zainteresowaniem. Po obiedzie przyszedł do piekarni, jako zwykły kupujący (ojciec Ireny nie znał go z widzenia) i kupił bochenek chleba.

Wrócił do domu, złapał w kuchni niewielkiego robaczka, wepchnął go w rozkrojony chleb i zaniósł z powrotem do piekarni.

— Zwracam chleb nabyty w pańskiej piekarni — oświadczył ostro — W tym chlebie znalaz-

łem robaka.

Właściciel piekarni zbladł.

— Proszę pana! błagał — Niech pan z tego nie robi użytku. Dam panu, jakie pan tylko zechce odszkodowanie! Zrobię co pan zechce!

— Nie chcę odszkodowania! — odpowiedział z dumą Hipolit Kupka — Jestem poetą i pragnę tylko miłości. Kocham pańską córkę i proszę o jej rękę.

W taki sposób Hipolit Kupka został mężem Ireny i współwłaścicielem piekarni.

A przyjacielom opowiada — Jestem poetą! Moje stanowisko zawdzięczam tylko poezji. Z kałesonami zerwałem na zawsze.

... przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, tworzą złe przemianę materii. Należy dbać o normalne funkcjonowanie żołądka i kiszki przez regularne wypróżnienie.

ZIOŁA Z GÓR HARGU

DRA LAUERA

stosują się przy obstrukcji, normują trawienie, czyszczą łagodnie i bezboleśnie, przeciwdziałają tworzeniu się tłuszczu, wydalają substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach watrobny, nerki i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyzmie, artretyzmie, hemoroidach i otyłości.

ZIOŁA Z GÓR HARGU

DRA LAUERA

DO SPRZEDANIA PLAC (skład)

o powierzchni około 3444 m² łącznie z budynkami. Zgłoszenia należy kierować pod adresem Standard - Nobel w Polsce Sp. Akc. w likwidacji, Warszawa, ul. Piusa XI.

Nr. 10.

Udutki robotników drogowych Po 5 miesiącach pracy idą na bruk

Artykuł poniższy zamieszczamy, jako konieczną uzupełnienie wywiadu, udzielonego nam lastkawie przez prezesa Zarządu Głównego Z.Z.K., p. Jana Parkana. Zdaniem bowiem wywiadu było li tylko zbrzezowane sytuacji pracowników kolejowych wszelkich kategorii; tymczasem jest wśród nich taka kategoria, która domaga się osobnego, bardziej szczegółowego omówienia, a to z uwagi na fakt, że grupuje tym pracowników niewątpliwie najbardziej wysoceodczonych pod wszelkimi względami.

Tę trudną kategorię stanowią pracownicy drogowi — i to bez wyjątku, począwszy od zwiniętej odzianki drogowego, aż do t. zw. czasowego.

Na zwiniętych odziankach drogowych rzucono olbrzymie obowiązki i takież odpowiedzialność. Powiększono znacznie ilość odzianków, zwiększono zakres prac biurowych i technicznych, odpowiedzialność za stan nawierzchni i bezpieczeństwo ruchu, racjonalne i oszczędnościowe zużycie materiałów. Słowem — „maszyna” zwiększono ilościowo i jakościowo.

Jedynym w związku z tym sposobem, że nie wynagradza ich się nale-

życie, lecz, co gorsza, rzuca im się po prostu... kłody pod nogi!

Olbrzymia większość zatrudnionych przy nawierzchni stanowia robotnicy t. zw. czasowi lub sezonowi, których trzymają się na okres 5 miesięcy i którzy po upływie tego terminu są bezwzględnie zwalniani.

Oczywiście, że takich robotników nie można w żadnym razie zaliczyć do wykwalifikowanych, a co zatem idzie — prace ich nigdy nie jest dość wydajna. I wręcz o to nie można robotników, gdyż nie są oni w stanie w ciągu owych 5 miesięcy wykonać się w każdym rodzaju robót torowych.

Skoro nawet pod koniec tego terminu uczą się czesokolwiek, wówczas reuwa się ich i angażuje nowy, zrocznie surowy element.

Zresztą sama świadomość tych robotników, iż będą pracowali tylko 5 miesięcy, obciąża nawet starali się jak najbardziej, działa a by razomnie zerzła na łódź tonięcie żurki do pracy, marcie gorliwość, odwraca zniechęcenie i z czasem mówią o sobie „Wierzęto jedno, nie warto się zabijać i tak wstawa. Jaki pan!”

Gdy dajemy, że ci, co pracują w zawodach podziemnych, tj. torowi, również w większości wy-

wypadków są nieetatowi i nawet nie mają widoków na zdobycie etatów, gdyż są oni wytrzymane ze względów oszczędnościowych — to otrzymamy aparat pracowniczy tak kulejący, że nie sposób wymagować od zwiniętych, ażeby pracowali na nim sprawnie i tanio. A tego się dzisiaj od nich bezwzględnie wymaga!

Podkreślić należy, iż od szeregu lat w dziedzi drogowym nie ma żadnych przemianowań na stało-dzienne, równocześnie wypracowane robotników czasowych i sezonowych jest dowolna, najczęściej więcej, niż niekiedy!

Wymienieni robotnicy nie posiadają żadnych praw i nie korzystają z żadnych świadczeń, bo te przychodzą wyłącznie robotnikom stało-dziennym. Słowem — są zdani na łaskę i niełaskę swych przełożonych.

Na niektórych zatrudnionych tych robotników instytucji należy zwrócić uwagę i nie wstydliwym. O wiele lepiej są zliczyć wynagrodzenia i traktowani robotnicy przedsiębiorstw prywatnych, którzy na podstawie przepisów o zmianach zatrudnionych, mają możliwość osiągnięcia lepszych warunków pracy pod warunkiem wynagrodzenia, jak i ciągłości pracy.

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNEGO ZBOJNIKA
DOBROCZYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Ogiński, nabył szyb naftowy na Kaukazie i przesiadł się tam z żoną i córką do miasta Grozny.

Tu spotkało Ogińskich wielkie nieszczęście. Grasujący od paru lat w okolicy herszt bandy zbrojeckiej, Selim - Chan, porwał ich ukochaną jedynaczkę, Martę.

Gdy Ogiński złożył hersztowi zbrojeckiemu żądany okup, Marta wróciła wprawdzie do domu, ale po paru dniach uciekła od rodziców. Pokochała bowiem Selim - Chana i wróciła do niego, by zostać jego żoną.

Ponieważ poszukiwania policji nie przyniosły rezultatu, Antoni Ogiński, przebrany za Czeceńca (Czeceńcy — to plemie kaukaskie), poszedł w góry, aby odnaleźć swoją ukochaną jedynaczkę.

Selim - Chan jeszcze jako młody chłopiec został skazany na 20 lat katorgi za to, że przebił kindżalem oficera rosyjskiego, który chciał wziąć przemocą piękną żonę Selima.

Selim - Chanowi udało się jednak uciec z Sybiru w bardzo pomysłowy sposób. (Jako „nieboszczyk” został wywieziony w trumnie). Po powrocie do stron rodzinnych pomścił śmierć swojej żony, którą doprowadził do samobójstwa jakiś oficer carski.

Po tym Selim - Chan zorganizował bandę wiernych mu, nieustraszonych Czeceńców, którzy postawili sobie za zadanie „rozdzielać pieniądze bogaczy”. Porywali ludzi bogatych, a otrzymane od nich okup pieniężny rozdawali ubogim mieszkańcom gór.

Wysłane w góry całe oddziały policji i wojska nie mogły schwycić Selim - Chana, gdyż mieszkańcy gór ukrywali u siebie swego dobroczyńcę i nie chcieli nigdy wydać jego kryjówek.

Śmiałe napady Selim - Chana głośne były w całej Rosji, a nawet na granicy.

Między innymi słynny był jego napad na kasy kolejowe, oraz napad rabunkowy na pociąg pociąg Moskwa — Baku.

Jeden oficer carski, Kibirow, postanowił za wszelką cenę schwycić Selim - Chana. By ten cel osiągnąć, przebrał się za ubożego Czeceńca (urodzony no Kaukazie, znał dobrze mowę Czeceńców) i w tym przebraniu udało mu się dostać do bandy Selim - Chana. Pozyskał sobie — jako odważny „Czeceńiec Ali” — jego całkowite zaufanie.

W kilka tygodni mniej więcej przed tymi wypadkami Selim - Chan przysłał do jednego ze swoich ludzi, do Szamana, jakiegoś starca, podejrzanego o szpiegowstwo. W tej samej wsi, do której przysłał starca, przebywała też i Marta. Marta poznała w starcu swego ojca, który od dawna wędrował po górach, by odnaleźć swą jedynaczkę.

Staremu Ogińskiemu groziła śmierć, bo Szaman był przekonany że on jest szpiegiem. Marta powiedziała Szamanowi, że chce pomówić ze starcem.

Marta powiedziała Szamanowi całą prawdę i poprosiła żeby przyprowadził do niej starca, jej ojca. Gdy starzec wszedł do pokoju, Marta wpadła w jego ramiona, płacząc jak małe dziecko.

Po tem długo ze sobą rozmawiali, przy czym stary Ogiński starał się namówić Martę, ale nadaremnie, żeby wróciła do domu.

Tymczasem Kibirow przybył do Kislowodsk. Dowiedział się tu, przypadkowo zresztą, że milioner amerykański John Smith zjechał do pensjonatu Niagara.

Aby pokryć zmieszanie, które go opanowało, Kibirow powiedział do swego towarzysza, że starzec, rozmawiający z Amerykaninem, jest generał-gubernatorem Michejewem.

Esand omylił się i zamiast porwać Amerykanina, porwał za konia towarzyszącego mu ojca Kibirowa.

Od chwili rozmowy z ojcem Martą, złamana na duchu, oczekiwiała przybycia Selim - Chana. Gdy Selim - Chan przybył wreszcie, powiedziała mu, że przysłany przez niego starzec jest jej ojcem.

Selim-Chan przyprowadził starca Ogińskiego do swojej salki, do Marty.

Nagle do pokoju wpadł Kadi z okrzykiem: „Esand przywiózł amerykańskiego milionera”.

Esand przywiózł do Selim-Chana starca Kibirowa. Gdy Stary Kibirow zrozumiał, że Selim-Chan bierze go za Amerykanina, powiedział: „ja jestem Rosjaninem”.

Selim - Chan odesłał starca Kibirowa do Szamana, postanowivszy zaczekać z zakatwieniem tej sprawy aż do powrotu „Alego”. Potem nastąpiła rozmowa między Selim - Chanem, Martą i jej ojcem.

Marta oświadczyła stanowczo, że nie odejdzie nigdy od Selim - Chana. Stary Ogiński ułożył się do snu w mieszkaniu Marty, ale gdy nazastrz rano Selim - Chan wszedł do pokoju, starca tam nie było...

Selim-Chan dogonił starca Ogińskiego, ale wziawszy od niego słowo, że nie zamelduje policji o miejscu pobytu Selim-Chana, puścił go wolno. Posłał jednak w ślad za nim Kadi'ego, żeby go śledził.

Tymczasem jacyś Czeceńcy przynieśli na rękach ranego Alego.

Alego położono w salki Szamana. Leżał w konwulsjach. Obecni uważali, że to jest atak padaczki. Przez dłuższy czas nie udawało się przywrócić go do przytomności.

„Ali” wrócił wreszcie do przytomności. Gdy Selim-Chan powiedział mu o pomyłce, która zaszła przy porywaniu Amerykanina, Kibirow zrzucił całą winę na Esanda.

— Czy to możliwe, żeby Esand był ślepy i głuchy jednocześnie? — uśmiechał się Selim-Chan. — Uważam wprawdzie ciebie za mądrzejszego od Esanda, ale słuch Esand ma dobry, a widzi nawet z odległości czterech wiorst, co się dzieje w dolinie...

— Chanie, to było tak... — zaczął opowiadanie Kibirow. — Amerykański milioner wyszedł z hotelu...

— Już to wszystko wiem, — przerwał mu Selim-Chan. — Już mi opowiedziano, że było ich dwóch, Amerykanin i ten stary Rosjanin, który cię teraz ratował przy tym ataku padaczki... Więc ty zbliżyłeś się do Esanda i powiedziałeś: ten z białą brodą...

— Chanie, jeszcze nigdy w życiu nie skłamałem... Musiałbym chyba zmysły postradać, gdybym

miał powiedzieć Esandowi, żeby wziął tego z białą brodą, podczas gdy wiedziałem, że to ten z fajką jest Amerykaninem. Esand był po prostu zamysłony i nie dosłyszał moich słów...

Selim-Chan milczał chwilę. Marszczył swoje wysokie czoło, bębnił palcami po stole i nagle rzucił pytanie:

— A co się z tobą stało w lesie? Jakiś drwal znalazł cię tam z pokrwawioną twarzą.

— O, myślałem, że już z tego żywy nie wyjdę... Po raz pierwszy mi się to zdarza, — opowiadał Kibirow tak szczerze i przekonująco, że nie można było wątpić w prawdę jego słów.

— Po raz pierwszy? — pyta Selim-Chan. — Czy wiesz, co to był za atak? To podaczka...

— Nie, Chanie, to nie padaczka. To, co się ze mną stało... nie, nie widziałem jeszcze tego u żadnego innego człowieka.

Idę tak sobie drogą prędkim krokiem, wokoło mnie cicho zupełnie, z daleka widać już wieś, która wyglądała jak orle gniazdo w górach... Nagle wyrasta przede mną jakaś olbrzymia postać, — Kibirow przybiera ton pełen patosu i zgrozy, — postać, która przewyższa wierzchołki gór... I usłyszałem głos, który był jak grzmoty w dolinie... Zadrżałem na całym ciele...

W tej samej prawie chwili do salki wpadł zdyszany Kadi i zawałał:

— Chanie, bierz szybko Martę i opuść z nią natychmiast wieś.

Kibirow zamilkł na chwilę. Jego szeroko rozwarte źrenice spoglądały na Selim-Chana, a wargi jego drżały lekko, jakby mówił cichym szeptem modlitwę.

Selim - Chan spoglądał na niego z ogromnym zdziwieniem.

— I postać przemówiła do mnie:

„Idź do wielkiego Chana, opiekuna biednych i uciśnionych, i powiedz mu, że Allah jest z nim. Tak ci każe prorok Mahomet”.

— I gdy tylko usłyszałem ten głos, ujrzałem przed swoimi oczyma ogromny płomień, a potem runął grzmot i upadłem na ziemię. Co się potem ze mną działo, tego nie wiem.

— Znaczy się, żeś miał wizję? — spoglądał Selim-Chan na swego Alego szeroko rozwartymi oczyma.

— I nie wiesz, co się z tobą działo? Nie nie czułeś więcej?

— Nie, Chanie. Gdy płomień wytrysnął przed moimi oczyma, byłem przekonany, że to śmierć moja się zbliża, że to są ostatnie chwile mego życia...

Selim-Chan zamyslił się. Słowa jego ulubienca wypowiedziane zostały z takim uniesieniem, takim podniosłym tonem, że Chan ani przez chwilę nie wątpił w to, że wszystko, co opowiadał Kibirow, jest najświętszą prawdą.

Selim-Chan był wierzącym muzułmaninem. Już nieraz słyszał, że postać Mahometa ukazuje się niekiedy świętobliwym mężom. Przed kilkoma laty jeden mieszkaniec wsi Szaluk opowiadał mu, że gdy szedł nocą przez wąską dolinę, ukazał mu się wielki

prorok i powiedział, że wkrótce już lud Czeceński będzie wolny od tych rosyjskich diabłów.

Więc Ali jest świętym? Jeżeli ukazuje mu się Mahomet...

On, Selim-Chan, od samego początku widział, że Ali nie jest zwykłym Czeceńcem, że to człowiek o niezwyklej właściwościach charakteru i umysłu...

Opowiadanie Kibirowa wydawało się Selim-Chanowi zupełnie zgodnie z prawdą. Gdyby tak nie było, nie znalazłoby go w lesie omdlałego, bez przytomności. Gdyby Kibirow tak ni stąd, ni zowąd opowiedział mu tę historię — Selim Chan mógłby go podejrzewać o kłamstwo. Ale wszystko się zgadzało. Znalaziono Alego na skraju lasu z pokrwawioną twarzą, chociaż rany żadnej nie było widać. Dostał ataku zupełnie podobnego w swoich objawach do padaczki, leżał przeszło godzinę bez przytomności. Stąd wynika jasno, że działo się z nim coś niezwyklego.

— Ale proszę cię, Chanie, nie opowiadaj o tym nikomu. Moja wizja musi pozostać tajemnicą.

— Tak, masz słusność, Ali. O takich rzeczach nie należy opowiadać, bo to mogłoby doprowadzić wielu do bałwochwalswa. U gaurów zdarza się, że gdy komuś ukazuje się święta postać, wtedy przychodzi do niego z najdalszych nawet okolic, modlą się do niego i służą mu, jak bożkowi, a nie wolno oddawać czci boskiej człowiekowi! Nie wolno czcić żadnej rzeczy, która stworzona została przez Allaha!

— To właśnie miałem na myśli, gdy prosiłem cię o zachowanie tajemnicy, — odpowiedział Kibirow.

Kibirow celowo prosił Selim-Chana, żeby nie opowiadał nikomu o jego cudownej wizji. Obawiał się, że między ludźmi Selim-Chana mogli się znaleźć i tacy, którzy by nie uwierzyli w tę całą historię i zaczęliby nań spoglądać podejrzliwie.

Kibirow miał możność poznać naturę Selim-Chana, poznał wszystkie jego słabostki i skłonności.

Selim-Chan należał do natur głęboko religijnych.

Bystrość umysłu, przebiegłość, szły u niego w parze z uczuciowością i sentymentalizmem. Ten człowiek, który z zimną krwią zabijał swego wroga, był jednocześnie pełen tkliwego współczucia dla cierpienia swego narodu. Potrafił być chytry, jak lis, okrutny, jak tygrys, a obok tego — łagodny i czuły, jak gołąb.

Dlatego Kibirow wymyślił historię o wizji. Wiedział, że Selim-Chan uwierzy mu, i że nabierze dla niego jeszcze większego uznania, i jeszcze bardziej będzie ufał swemu Alemu.

— Czy wiesz, kim jest ten starzec, którego Esand przyprowadził przez pomyłkę? To Rosjanin, za którego okupu nie otrzymam, — oświadczył Selim-Chan. — O ile się mogłem zorientować, to jest człowiek nie bogaty, a zresztą, przyznam ci się, że gdyby nawet był w stanie dać mi okup pieniężny, też bym tego nie żądał od niego.

— Dlaczego? — udawał Kibirow zdziwienie.

— No, widzisz, człowiek, który ciebie uratował, ciebie, mój drogi Ali..., takiego człowieka muszę potraktować, jak swego przyjaciela, — położył Selim-Chan rękę na ramieniu Kibirowa. — Każe Esandowi, żeby go odwiózł do domu na tym samym koniku, na którym go tu sprowadził.

Selim-Chan zawołał Esanda i nawymyślał mu przede wszystkim za pomyłkę której się dopuścił. Selim-Chan wierzył już teraz Alemu i był święcie przekonany, że Esand skłamał, albo też po prostu nie dosłyszał słów Alego.

Esand na nowo zoczął się tłumaczyć, że to nie jego wina, ale Selim-Chan nie dał mu nawet dokończyć rozpoczętego zdania.

— No, już my się obliczymy innym razem! — zawołał. — A teraz bierz starca i posadź go na tego samego konika, na którym go tu przywiózłeś. Odwieź go do najbliższego miasta.

Esand pokłonił się nisko przed Selim-Chanem ucałował skraj jego beszmetu i wyszedł, aby spełnić otrzymany rozkaz.

W tej samej prawie chwili do salki wpadł zdyszany Kadi i zawałał:

— Chanie, bierz szybko Martę i opuść z nią natychmiast wieś. Ten stary pies zawiadomił policję. Chciałem go zastrzelić, gdy będzie wychodził z posterunku policji, ale nie mogłem go się doczekać. Musiałem jak najszybciej tu przybiec, żeby cię ostrzec przed niebezpieczeństwem.

Selim-Chan j-ł-by osłupiał w pierwszej chwili. Czy jego zapłonęły.

(Dalszy ciąg intrygi).

Pełna tabela loterii

9-ty dzień ciągnięcia 4 - ej klasy 40 - ej loterii

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stać dzienne wygrana 5.000 zł.
na nr: — 154225

15.000 zł. na nry: — 121778 129440
5.000 zł. na nry: — 59411 189802
2.000 zł. na nry: — 3127 26311 40140
52317 52914 57673 75410 129712 153115
155452 159442

1.000 zł. na nry: — 10948 26509
26509 25921 21755 33551 38761 46103
52794 54101 64717 75225 87739 89102
123793 131073 132116 134923 145931
149777 153620 153619 157112 158213
166925 178350 185629 188813 193628

Wygrane po 200 zł.

233 86 429 61 755 335 951 1011 187
399 410 824 48 2016 132 311 61 3
593 610 75 930 65 3177 90 235 427 678
799 847 4253 410 31 35 41 55 967 96
5017 21 305 407 25 60 70 522 642 895
912 41 83 93 6022 341 473 554 789
7047 101 61 265 63 316 36 433 640 89
966 34 8373 622 710 933 9098 141 319
457 66 94 650 753 818

10042 159 243 51 527 789 817 960
81 11033 63 89 123 54 97 399 551 54
622 40 85 89 23 242 393 412 521 849
65 916 13022 35 223 35 829 85 906 25
14160 72 81 311 425 501 65 564 15211
22 328 436 529 34 654 16014 63 84 98
407 594 806 49 971 17153 84 532 55
87 717 13135 64 77 202 93 364 524 98
392 19120 28 53 242 393 412 521 849
20374 728 67 21169 357 533 765 917
55 86 90 2298 182 223 98 455 555 728
926 23106 646 876 927 24053 99 509
66 67 621 55 736 851 930 25180 258
328 411 563 92 632 894 925 46 26429
556 61 619 36 64 63 27230 32 477 07
35 702 883 23074 89 164 89 226 563
532 50 98 915 82 29098 119 261 315
571 95 611 738 856

30074 133 353 23 430 528 921 31034
128 552 831 44 32023 88 147 241 78
155 511 8 638 10 73 826 33175 398
435 593 630 898 920 34982 255 397
651 81 763 35136 276 96 529 57 95 620
36562 421 24 55 533 26 624 61 45 818
938 37064 98 185 252 27 417 687 71
34 813 16 946 52 37015 221 314 480
557 51 642 39063 120 322 27 542 66
74 609 40 66 95

40256 327 83 493 56 627 766 894
74 959 47 33 41324 520 45 776 933 24
12025 209 43 452 569 619 55 870 924
4301 295 300 445 65 625 92 774 64
920 33 44017 48 405 689 981 45058
382 495 88 518 602 46808 85 67 343
36 575 96 931 59 47142 223 39 40 544
535 729 922 43140 233 60 373 432 525
715 75 36 53 861 24 27 903 49179 67
320 26 559 639 753 999 84

50054 264 96 410 25 574 742 77 78
814 934 51138 443 579 893 985 52040
240 434 48 624 707 825 915 53007 198
642 816 28 32 89 54023 80 251 81 300
33 576 607 825 33 74 89 55114 293 311
17 58 489 92 601 753 68893 56031 32
329 437 501 35 45 98 770 57108 227 557
705 818 922 89 96 52037 154 328 445 63
85 749 67 908 59071 267 365 430 633
753 905

60260 377 492 570 85 696 713 30
61032 231 353 57 503 77 633 65 703
804 9 10 937 62053 77 105 268 82 553
641 939 50 63306 89 586 633 92 741
801 95 64005 86 413 20 508 762 75 86
949 939 84 65003 50 132 33 265 70 71
303 43 62 657 93 929 62 66227 78 391
623 706 865 67020 238 369 455 544 59
591 708 936 67071 184 252 63 82 33
375 75 90 401 598 91 738 79 80 819

69281 301 423 578 82 788 93 807
70002 265 545 77 762 953 71064 65
75 83 127 309 426 65 510 32 730 943
72007 48 7 197 344 97 627 752 85 875
949 73167 312 42 437 545 646 73 785
800 26 932 74034 132 355 674 777 79
877 80 953 75074 72 97 622 939
76044 143 51 65 202 9 375 92 95 474
614 730 934 77071 104 8 244 54 83 57
757 59 70 78198 271 557 611 733 53 951
81 79069 184 205 414 550 24 685 815
77 916

80294 304 542 51 753 830 900 26 32
997 81071 110 223 75 453 85 640 51 849
65 66 83 929 62403 33 552 606 700 857
947 83060 94 120 47 67 399 470 541
804 81 91 911 17 84302 31 69 645 945
35094 175 474 533 69 639 790 892
86184 250 61 62 83 609 839 63 87024
34 93 144 82 263 71 333 605 89293 345
77 499 500 633 923 82051 175 228 374
462 644 52 745 807 24 901 82

90101 223 396 414 507 11 54 633 805
14 923 38 39 91016 212 24 45 400 4 14
65 640 707 92372 505 74 634 93037 62
142 64 276 370 611 45 736 879 925 53
79 87 94012 232 446 750 873 91 922
95303 82 450 593 606 45 243 96304 44
52 444 512 62 632 999 97043 550 779
865 933 62 92000 25 59 202 316 441
94 594 796 981 99029 77 565 630 739
991

100179 217 66 79 323 402 5 38 58
503 737 805 101093 106 13 63 71 353
467 83 614 76 737 65 972 78 102014
241 371 633 834 103119 39 376 449 633
720 32 36 817 926 104021 34 73 90 160
342 54 599 773 105278 405 564 618 59
725 913 64 106189 215 595 862 905
107023 151 84 212 83 632 919 31
108189 278 80 81 339 442 500 693 760
879 954 93 109124 31 99 250 380 609
815 88 95 914 21 89

110089 274 360 474 8 510 18 44 688
89 791 111028 69 113 227 443 560 52
736 851 913 72 112028 100 41 209 40
372 556 675 92 96 715 113045 107 354
63 798 99 862 114111 29 393 401 63 69
824 76 83 903 115295 302 21 413 79
651 96 703 824 946 56 65 79 116030
371 422 529 612 42 917 70 117037 56
93 130 33 303 93 616 93 704 51 82 891
118088 703 23 34 816 970 11948 64 140
513 27 604 806 961 69

120338 597 829 986 121136 42 50 54
225 51 34 7688 6'6 841 978 122144 53
437 47 564 635 851 70 956 123042 93
189 454 522 56 124021 49 82 301 76
423 726 811 20 43 964 125065 13 8 731
79 126317 47 419 38 56 433 815 995
127008 86 91 127 59 99 229 393 458
545 82 860 125005 6 62 192 203 98 308
453 788 864 129084 103 256 303 86 93
735 825 915

130022 28 253 593 131037 195 252
403 566 75 600 87 89 132219 308 400
64 86 648 66 133099 238 504 94 740
883 134015 56 225 57 353 434 763
135046 88 209 435 543 67 701 50 906
136178 88 301 412 637 739 69 876 919
86 137262 494 632 42 49 706 896
138534 82 627 38 772 139058 166 91 214
394 416 525 90 629 38 84 79 725 856
68 91 975

140040 41 211 517 655 79 98 790 801
141162 334 479 615 142044 340 471 81
532 654 797 955 143042 236 525 41 77
723 87 868 87 144423 32 501 16 54 652
910 24 145144 314 46 79 435 87 663 773
829 904 20 39 146199 366 563 63 780
147262 440 56 739 937 148052 284 797
963 149571 94 617 701 52 59 828 52 86
150208 18 406 535 39 151001 6 127

312 65 88 650 720 34 66 913 152204
6 581 704 30 917 153053 239 462 712
17 47 818 78 154015 63 236 319 56 63
595 964 155160 219 44 338 511 679 843
930 39 156022 82 298 499 574 610 756
016 157427 549 700 37 40 158154 240
467 86 950 159108 392 576 83 643 718
814 39 46

160091 106 360 595 640 88 702
161292 654 77 809 927 29 162146 377
531 798 163004 89 175 355 70 490 576
625 782 914 55 164032 44 191 338 524
54 909 64 165026 929 166032 256 955
527 717 56 947 167042 69 122 226 405
521 26 643 779 846 168012 54 69 304
38 65 68 523 50 643 96 738 43 821 957
169540 64 749 823 44908

170210 426 742 859 171028 86 316
641 847 172035 396 450 523 69 618 60
367 958 173339 507 623 59 858 174359
450 528 95 635 729 43 175045 172 447
514 65 670 807 176160 239 64 336 83
440 562 633 790 177066 84 200 33 51
373 564 798 820 966 178143 81 209 56
179314 65 411 695

III-te ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

178 309 401 503 30 782 1036 69 426
387 2783 3220 383 4243 60 621 995
5155 550 793 6067 79 205 326 7194 450
64 72 743 97 823 8115 90 379 409 789
376 920 9213 425 81 539 921
10121 650 12164 13124 530 693 95
344 15048 107 16009 372 433 34 507
701 11 978 17828 18299 388 544 756
53 911 19043 155 608

20283 564 737 88 918 21388 617 871
22032 112 518 601 762 855 23260 456
604 777 855 24159 202 449 537 634 792
375 25005 117 313 26468 534 665 27184
283 28297 332 603 872 29255 530
30171 248 80 93 615 31318 32298
33272 78 360 506 31 949 34049 257
415 577 627 35794 876 39304 81 784
37544 96 38644 66 779 985 39323 471
597

40014 166 243 828 41419 848 68 81
42045 86 250 86 751 822 78 971 43232
49 59 320 669 44044 440 533 51 57
45573 755 46146 300 549 885 47557
43202 603 49093 154 323 510 655 701
50713 51312 719 870 963 52202 90
449 905 80 52001 75 404 607 768 818
35 919 26 54256 588 679 737 863 55066
153275 348 671 747 920 56003 781
57444 88 564 623 58139 84 694 792
59018 217 479 528 636

60237 67 849 61737 92 62186 240 84
905 63069 141 615 55 940 64344 53 715
955 65189 462 641 50 66177 478 531
967 67233 402 18 68527 638 811 922
69121 206 677

70268 713 71477 640 899 72037 356
738 936 75 73171 74046 177 90 267 77
601 35 75423 591 753 76053 64 742
77704 841 968 78124 737 79096 154
533 745

80511 698 726 929 89 81041 482 561
699 82242 363 415 500 814 902 83303
32 33 66 776 84017 437 85011 51 225
464 673 806 75 86183 422 73 610 855
87010 40 68 88142 659 61 713 89095
550 823 967

90414 35 520 91289 790 92072 373
556 93030 235 335 539 99 759 62 808
94436 627 31 936 95040 92 561 784
96079 145 351 596 660 97032 412 569
723 98034 105 34 259 80 408 23 501
59187 508 831

100189 774 921 101050 122 482 850
85 931 103435 47 508 10 62 702 33
104173 343 419 894 105206 306 32 49
706 822 995 106227 319 53 624 107024
431 511 103374 589 730 109043 742

110009 41 99 354 70 423 543 622 748
61 802 112568 644 58 113302 468 666
84 919 114032 71 253 97 98 326 563
645 115014 128 287 525 658 889 853
116163 663 762 73 824 117003 203 414
708 853 947 118012 25 344 480 580 972
119060 376 417 576 660 835

120401 32 46 629 121098 238 527 823
122280 304 423 37 74 932 123272 672
124674 770 977 125344 420 126300 894
916 127138 252 805 128117 426 551
129099 431 541 93

130156 79 57 402 10 591 630 786
131472 582 132516 649 819 959 133584
699 975 134016 848 99 135309 14 847
136038 53 86 470 522 137109 586 803
138118 421 840 139164 245 373

140252 600 59 718 141083 97 552
690 955 142337 592 143620 44 768 947
144108 331 93 539 45 651 797 881 972
145231 652 828 995 146164 355 625 748
835 147170 646 833 148228 379 449
560 149493 529 33 43 752

150062 215 501 819 151515 60 833
152077 405 560 892 988 153194 509
813 99 154646 155215 615 766 156124
59 333 409 157040 166 411 749 992
158076 125 362 87 924 158999 900 98
160591 696 711 45 161001 503 39 638
800 57 923 50 162813 162324 80 349
734 164218 300 12 968 165022 350 516
769 207 166388 671 878 961 167156 489
535 745 188091 139263 169088 231 327
630 776

170468 82 618 759 825 171039 107
941 172055 763 888 173004 136 85 273
41 93 856 174752 175469 585 844
176572 651 828 73 177134 439 557 666
898 178042 47 838 179161 219 516 653
180124 26 863 181115 337 491 568
86 182122 251 572 183233 184925
185104 910 69 186182 89 215 43 898
901 187039 264 363 436 188253 599 689
768 971 92 189206 48 362 97 443

190056 227 375 530 191285 880
192008 34 221 457 78 536 98 193406
194098 211 350

IV-te ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Stać dzienne wygrana zł. 20.000 na nr. 43158

Zł. 15.000 na n-ry: 8300 79974 80046
Zł. 100.000 na n-ry: 149362 170031
Zł. 5.000 na n-ry: 100974 136631
138212 143066 150523

Zł. 2.000 na n-ry: 2614 42974 45510
45894 46372 48928 79088 79834 88979
95037 129722 135595 138428 175553
188235 194538

Zł. 1.000 na n-ry: 450 14141 14059
16181 19644 160919 42233 47236 54786
63180 63589 67004 73418 86086 100723
104825 106233 119103 119405 124382
129493 138881 166325 174695 179734
181110 186688 186949 191008 194975

Wygrane po 200 zł

434 839 87 1000 363 89 515 838 2715
852 3349 442 86 663 4005 190 511 46
733 5049 6253 309 23 535 758 891 950
53 7057 485 526 41 657 8083 118 87
363 449 880 9422 761 816 24
10175 483 632 746 68 820 11121 227
49 341 521 12052 113 52 333 65 525
91 731 922 13067 222 333 773 800 910
52 14563 643 82 91 777

Straszne samobójstwo wariata Dzień Polaka z Zagranicy

Uduśił teściową i spalił się żywcem

W mieszkaniu własnym przy ul. Obywatelskiej w Skarżysku-Kamiennej, Traczecka Wincenty, lat 38, farmaceuta, bezrobotny, popełnił samobójstwo przez powieszenie się.

Traczecka przed powieszeniem się uduśił teściową

Ciokową Marię, lat 73, naziósł do mieszkania drzewa opałowego słomy, złożył w jedno miejsce pościel i garderobę oraz inne rzeczy. oblał naftą i podpalił przedmioty te w 3 pokojach.

Ogień zauważył listonosz który przybył z gazetą. Po wyważeniu drzwi ogień ugaszono. Zwłoki Ciokowej są zwęglone.

Traczecka był uważany za nienormalnego i ostatnio był silnie przygnębiony, od

którego w kilku wypadkach odebrano strychninę, którą nosił w celach samobójczych.

Krew na weselu

We wsi Kowala, gminy Zagość, pow. pińczowskiego, zadano ciężkie uszkodzenie ciała nożem Podrodzkiemu Józefowi ze wsi Złota i Pieterwasowi Karo-

W dniach 15 stycznia do 14 lutego odbędzie się na terenie całej Polski pod najwyższym protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypos-

politej publiczna zbiórka na rzecz Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, zaś w dniu 30 stycznia 1938 r. „Dzień Polaka z Zagranicy”.

Celem ustalenia planu przeprowadzenia tej akcji na terenie m. Kielc, w poniedziałek dnia 17 stycznia 1938 r. odbędzie się o godz. 19.30 w sali kieleckiej Rady Miejskiej zebranie przed stawicieli stowarzyszeń i działaczy społecznych dla wyłonienia lokalnego komitetu.

Kina kieleckie:

Czwartak Robert i Bertrand
Palace: Lina Maginota
Na scenie rewia
Casino: Książę i żebrak
WF. i PW. Hrabina Władimow

Trudno żyć kulturalnie bez
RADIOODBIORNIKA
TELEFUNKEN
Najnowsze modele tych
aparatów do nabycia
w sklepie Elektrowni
Kielce, ul. Sienkiewicza 39.

Wyrób szczotek i pędzli J. OKRAJEWSKI

Kielce ul. Sienkiewicza 30

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie szczotkarstwa wchodzące do użytku domowego, fabrycznego i technicznego, po cenach bardzo przystępnych
Posiadam na składzie: walizki, teczki, sznury, zabawki, linoleum, chodniki, wycieraczki i t. p.

łowi z Kowali.

Rannych odwieziono do szpitala w Pińczowie, gdzie Podegrodzki zmarł sprawcami są: Zubert Stefan i Wańczak Ignacy, obaj ze wsi Kryżanowice, których zatrzymano.

Prócz wyżej wymienionych pokłuto nożami Skrypka Jana, Kulatosa Wincetego i Tracza Franciszka z Kowali, którzy doznali lekkich obrażeń ciała.

Bójka wynikła w czasie sporu o taniec na weselu.

Dr. Izaak LEWIN

CHOROBY OCZU
WARSZAWA,
ul. Pawła Nr 30, m. 6
tel. 11.61-36.

Przyjmuje od godz. 5-7.

Ulice bez nazw

W dalszym ciągu przypominamy o braku tabliczek z nazwami ulic. Brak tych ta-

bliczek denerwuje przyjezdnych i utrudnia orientację w obcym sobie mieście.

W ostatnich czasach w Kielcach przemianowano kilkanaście ulic, ale nie wszędzie te ulice otrzymały nowe tabliczki.

Koszt takich tabliczek nie jest wielki, a ich brak daje się dotkliwie odczuć zarówno mieszkańcom miasta jak i osobom przyjezdnym.

Krwawa bójka

We wsi Brudzowice, pow. opoczyńskiego, wynikła bójka na tle porachunków osobistych między Sowińskim Stanisławem i Kowalskim Janem, w rezultacie której Sosiński, pchnął nożem w szyję Kowalskiego, powodując śmierć.

Sosińskiego zatrzymano.

B A R i RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza gości na specjalne
Gonia barowe

Flaki z pulpetami zapiekane 50 gr.
Zolazek gęsi po tyrolsku 60 gr.
Bigos firmowy 30 gr.
Kapusta faszer. po rusku 50 gr.
Kiełbasa z kapustą 40 gr.
Zraz wieprz. po myśli. 50 gr.

Ceny niezmiennie od 1935 r.

Odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, lamyki, kucharki, grzałki do rąk, poduszki i inne
do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim T-wie ELEKTRYCZNYM

Spółka Akc. w Radomiu
ulica Traugutta Nr 53

Dwa budynki

drewniane w Kielcach na rozbiórce do sprzedania. Wiadomość: Kielce, ul. Lipowa 134, (b. koszary).

Porachunki osobiste

We wsi Górno, pow. kieleckiego, Sulej Stanisław, Antoni i Eugeniusz Sołtysiakowie, oraz Wójcik Stanisław, zaczęli i pobili Sobczyka Jana, zadając mu ciężkie uszkodzenie cia-

Ekran i Scena

„Chata za wsią“

Sekcja sceniczna TUR, w Kielcach wystawiła dramat ludowy „Chata za wsią” według powieści I. Kraszewskiego. Wystawienie tej poważnej i pod każdym względem trudnej sztuki, sławia TUR kielecki na pierwsze miejsce wszystkich amatorskich teatrów.

Z aktorów na czoło wybili się pp. Zapała w roli Turmego, Banaś — Janko, Szymała — Kajtuś i Suliga — Aprasz.

Z pań: Schmeidlówna w roli Azy, Marońska — Matruna i Frynkiewiczówna jako Korducha.

Wyrodney ojciec

W czasie powrotu z sądu, gdzie odbyła się rozprawa przeciwko Stankowi Wojciechowi, lat 56, o pobicie żony na tle sporów majątkowych, na drodze z Wolbromia do Braciejówki, Stanek Wojciech pobił swą córkę Mariannę, lat 22, która występowała w sądzie jako świadek przeciwko ojcu o pobicie matki, zadając jej ciężkie uszkodzenie ciała, zagrożające życiu.

Podobno p. Frynkiewiczówna wystąpiła na scenie po raz pierwszy, o ile tak, rokuje najlepsze nadzieje. Na scenie zachowała się jak zawodowa aktorka, iedazego momentu nie przepuściła, by czegoś niewidoczną, nigdy nie była martwą. Pozostali aktorzy biorąc pod uwagę, że z zawodu są robotnikami grali jak na amatorów dobrze. Dobrze wypadł śpiew solo p. Szymczykowski ściebiej wyszły sceny zbiorowe i śpiew choralny.

Z uznaniem podkreślamy b. dobre przeinstrumentowanie orkiestry przez kapelmistrza p. Bułę, muzyki Noskowskiego, który napisał na fortepian. Orkiestra w 10 osób melodistworzyła b. dobrze. Osobne miejsce należy się dekoratorowi artystycznie malarzowi, także amator. p. Salińskiemu Edmundowi.

Przyznajemy zupełnie dokładnie dał nam obraz w myśliczeń autora i tak: są widoczne wydmy piaszczyste, cementarz i najbardziej uplastyczniona chata za wsią pod cmentarzyskiem.

By dać szerokiemu ogółowi możliwość obejrzenia tego tak ważnego dramatu, w niedzielę 16 bm. o godz. 3.30 po poł. w sali Teatru Polskiego odbędzie się powtórzenie.

Mecz bokserski

Dziś w niedzielę dnia 16 b. m. w sali Teatru Polskiego w Kielcach odbędzie się sensacyjne spotkanie pięściarzy C. W. S. z Warszawy w miejscowym klubem „Granat”.
Początek o godz. 20 m. 30.

DH AMERICAN-AUTO

Kielce, ul. Sienkiewicza 35a, tel. 16-23

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetrowy w 1 zespole w tygodniu 40 gr., za tydzień 20 gr. Ogłoszenia drobne 20 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo.
Komunikaty i wzmianki 1 zł. na wiersz. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za zbyt długie ogłoszenia redakcja nie odpowiada.